

פסוק לפסוק עבודת הקרבנות

אָדָם כִּי יִקְרִיב מִמֶּנּוּ קָרְבָּן לַיהוָה
(ויקרא א, ב')

שם: _____

כיתה: _____

בית ספר: _____

מבנה המזבח

המזבח היה בנוי משלושה חלקים המונחים זה על גבי זה באופן מדורג:

1. **ריבוע תחתון - היסוד:**
מדרגה בגובה אמה הבולטת לכל אורך צדו המערבי של המזבח. ובולטת רק לאורך אמה אחת בצדו המזרחי והדרומי של המזבח.

2. **ריבוע אמצעי - הסוכב:**
מדרגה בגובה חמש אמות עליה הלכו הכהנים סביב המזבח.

3. **ריבוע עליון - מקום המערכה:**
מדרגה בגובה שלוש אמות עליה סידרו שלש מערכות של עצים בהן בערה האש.

• **קרנות המזבח - ארבע קוביות**
בארבע פינות המזבח. גובה כל קוביה אמה.

• **חוט הסיקרא - באמצע המזבח**
(בגובה חמש אמות מהרצפה) היה קו אדום, שהיה בכל ארבעת צדדיו של המזבח שמטרתו להבדיל בין החלק העליון של המזבח לבין החלק התחתון.

• **כפש - השיפוע**
עליו עלו הכהנים אל המזבח.

מערב

צפון

מקום המערכה

קרן המזבח

הסוכב

היסוד

חוט הסיקרא

מזרח

הכפש

דרום

קָרְבַּן עֹלֹת בֶּקָר

קֶרְבֵּן עוֹלֹת בָּקָר, עוֹלֹת צֹאן

הַקִּדְמָה לְקֶרְבֵּן עוֹלָה

שם הקרבן: קרבן עולה.

הסבה לשמו: קרבן עולה נקרא כך משום שמקריבים את כלו על המזבח. רש"י שמות י"ח, י"ב.

מי מביא קרבן עולה? אדם יחיד וצבור.

הסבה להקרבת קרבן עולה:

עולת יחיד - מקריבים בעבור:

נדבה - במקרה שאדם רוצה להתנדב ולהביא קרבן לה'.

כפרה - 1. על בטול מצות עשה, כגון שאכל לחם ולא ברח ברכת המזון. או לאו הנתק לעשה. רש"י פרק א', פסוק ד'.

2. על הרהורי עברה. שם, ומב"ן.

עולת צבור - מביאים בזמנים קבועים, והם קרבנות חובה, כגון קרבן תמיד המובא בכל יום - אחד בבקר ואחד בין הערבים, קרבנות מוסף ופרי עבודה זרה, כבש הבא עם קרבן העמר, קרבנות חג השבועות, עולת קיץ המזבח.

מאיזה מין מביאים? בקר וצאן זכרים. ויקרא פרק א', פסוקים ב', ג', ורש"י ד"ה זכר.

למי נאכל? עולה כליל לה'.

מקום השחיטה: בצפון העזרה. פרק א', פסוק י"א.

עבודת הדם: זריקת הדם - שתי מתנות שהן ארבע - תחת חוט הסקרא. פרק א', פסוק ה' וברש"י בד"ה וזרקו.

סדר הקרבת קרבן עולה - בקר

(ב) דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם אדם כי יקריב מכם קרבן לה' מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם:

צטטו מהפסוק, איזה סוגי חיים יכול להביא אדם הרוצה להקריב קרבן, והדביקו את המדבקה המתאימה (מעמוד 8 בחוברת המדבקות).

(ג) אם עלה קרבנו מן הבקר זכר תמים יקריבנו אל פתח אהל מועד יקריב אותו לרצנו לפני ה':

צטטו מהפסוק, את סוג בעל החיים שממנו מביא בעל הקרבן את קרבנו, והדביקו את המדבקה המתאימה.

לפניכם סדר עבודת קרבן עולת בקר. צטטו מהפסוקים שלפניכם, את הדין שהתורה מצוה לעשות בכל שלב ושלב בעבודת הקרבן, והדביקו את המדבקה.

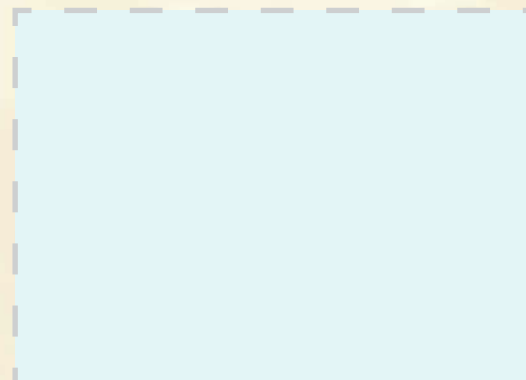
המדבקות מופיעות, בחוברת המדבקות, בעמוד 1 ובעמוד 2

עבודת הכשרת הקרבן

א. בקור מסום

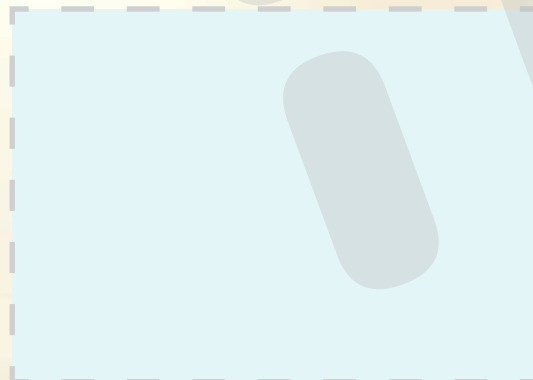
בעל הקרבן מביא את הבהמה ל"מבקר", הבודק אם נפל בה מום.

{ג} אם עלה קרבנו מן הבקר זכר תמים יקריבנו אל פתח אהל מועד יקריב אותו לרצנו לפני ה':

ב. הקדשה

בעל הקרבן מביא את קרבנו לפתח העזרה ומקדשו, ואומר: "הרי זו עולה לה".

עבודת הדם

ה. מקום השחיטה

ממקמים את הקרבן לשחיטה, בעזרה, בצד צפון של מזבח העולה. כשפניו וראש הבהמה מפנים לעבר ההיכל.

(ה) ושחט את בן הבקר לפני ה' והקריבו בני אהרן הכהנים את הדם וזרקו את הדם על המזבח סביב אשר פתח אהל מועד:

ו. שחיטה

הכהן או בעל הקרבן שוחט שני סימנים בצואר הבהמה - הקנה והושט.

(ה) ושחט את בן הבקר לפני ה' והקריבו בני אהרן הכהנים את הדם וזרקו את הדם על המזבח סביב אשר פתח אהל מועד:

ג. הבאה

בעל הקרבן מכניס את הקרבן אל העזרה.

(ג) אם עלה קרבנו מן הבקר זכר תמים יקריבנו אל פתח אהל מועד יקריב אותו לרצנו לפני ה':

ד. סמיכה וידוי

בעל הקרבן סומך את ידיו בכל כחו בין קרני הקרבן ומתנדנד.

(ד) וסמך ידו על ראש העלה ונרצה לו לכפר עליו:

ז. קבלת הדם

הכהן מקבל את הדם (דם הנפש)
במזרק באזור השחיטה.

(ה) וְשָׁחַט אֶת בֶּן הַבָּקָר לִפְנֵי
ה' וְהִקְרִיבוּ בְּנֵי אֶהֱרֹן הַכֹּהֲנִים
אֶת הַדָּם וְזָרְקוּ אֶת הַדָּם עַל
הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב אֲשֶׁר פֶּתַח אֹהֶל
מוֹעֵד:

ח. הולכת הדם

הכהן מוליך את דם הקרבן אל
המזבח, כדי לזרוק את הדם על
המזבח.

(ה) וְשָׁחַט אֶת בֶּן הַבָּקָר לִפְנֵי
ה' וְהִקְרִיבוּ בְּנֵי אֶהֱרֹן הַכֹּהֲנִים
אֶת הַדָּם וְזָרְקוּ אֶת הַדָּם עַל
הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב אֲשֶׁר פֶּתַח אֹהֶל
מוֹעֵד:

ט. זריקת הדם

הכהן זורק מרחוק את דם הקרבן
על המזבח למטה מחוט הסקרא,
וכך הוא עושה: זורק את הדם
- "שתי מתנות שהן ארבע":
זריקה אחת - בצד צפון-מזרח
של המזבח, וזריקה שנייה - בצד
דרום-מערב של המזבח.

(ה) וְשָׁחַט אֶת בֶּן הַבָּקָר לִפְנֵי
ה' וְהִקְרִיבוּ בְּנֵי אֶהֱרֹן הַכֹּהֲנִים
אֶת הַדָּם וְזָרְקוּ אֶת הַדָּם עַל
הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב אֲשֶׁר פֶּתַח אֹהֶל
מוֹעֵד:

מתנה ראשונה

מתנה שנייה

י. שפיכת שירי הדם

הכהן שופך את שירי הדם על היסוד הדרומי של המזבח.

פרקד

(י) ... ואת כל דם הפר ישפך אל יסוד מזבח העלה אשר פתח אהל מועד:

עבודת הבשר

יא. הפשט

הכהן מסיר את כל עור הקרבן. גם זר (כל אדם) יכול לבצע את ההפשט.

(י) והפשט את העלה ונתח אתה לנתחיה:

יב. נתוח

הכהן חותך את גוף הקרבן לאיברים. גם זר (כל אדם) יכול לבצע את הנתוח.

(י) והפשט את העלה ונתח אתה לנתחיה:

(י) ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח וערכו עצים על האש:
(ח) וערכו בני אהרן הכהנים את הנתחים את הראש ואת הפדר על העצים אשר על האש אשר על המזבח:

עבודת ההקטרה

טו. הולכת האיברים

הכהנים מוליכים את האיברים
לכבש המזבח ומניחים אותם
שם.

א' י"ג והקרב והפרעים ירחץ
במים והקריב הכהן את הכל
והקטיר המזבחה עלה הוא
אשה ריח ניחח לה':

יג. הדחת קרבן

(איברי העכול)

בעל הקרבן או מיחסים מישראל
רוחצים במים את הקרב.

יג והקרב והפרעים ירחץ
במים והקריב הכהן את הכל
והקטיר המזבחה עלה הוא
אשה ריח ניחח לה':

יד. הדחת כרעיו

(הרגלים של הקרבן)

בעל הקרבן או מיחסים מישראל
רוחצים במים את הפרעים במים.

יג והקרב והפרעים ירחץ במים
והקריב הכהן את הכל והקטיר
המזבחה עלה הוא אשה ריח
ניחח לה':

טז. מליחת האיברים

הכהן מפזר מלח על כל איבר ואיבר בטֶרֶם יקטר בָּאֵשׁ.

פרק ב

(יג) וְכָל קָרְבֵּן מִנְחָתְךָ בַּמִּלֵּחַ תִּמְלֹחַ וְלֹא תִשְׁבִּית מִלֵּחַ בְּרִית אֱלֹהֶיךָ מֵעַל מִנְחָתְךָ עַל כָּל קָרְבְּנֶךָ תִּקְרִיב מִלֵּחַ:

יז. הקטרה

הכהן מעלה את האיברים לראש המזבח וזורק אותם לאש המערכה.

(ט) וְקָרְבוֹ וּכְרָעָיו יִרְחֹץ בַּמַּיִם וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת הַכֹּל הַמְּזֻבָּחַ עֲלֶיהָ אִשָּׁה רִיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה:

יח. עריכה

לאחר זריקת כל האיברים למערכה, הכהן מסדר אותם, וכל הבשר נשרף על המזבח.

(ח) וְעָרְכוּ בְּנֵי אֶהֱרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת הַנִּתְחִים אֶת הָרֹאשׁ וְאֶת הַפֶּדֶר עַל הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל הַמִּזְבֵּחַ:

קָרְבַּן עוֹלֹת צִאן

סֵדֶר הַקֶּרֶבֶת קֶרְבֵּן עוֹלָה - צֹאן

(י) וְאִם מִן הַצֹּאן קֶרְבֶּנוֹ מִן הַבְּשָׂבִים אוֹ מִן הָעִזִּים לְעֹלָה זָכָר תָּמִים יִקְרִיבֵנוּ:

צִטָּטוּ מֵהַפָּסוּק, אֵיזָה בְּעַל חַיִּים יָכוֹל בְּעַל הַקֶּרֶבֶן

לְהָבִיא אֶת קֶרְבֶּנוֹ, וְהִדְבִּיקוּ אֶת הַמִּדְבָּקָה הַמְתֵּאֵימָה. (מַעֲמוּד 8 בַּחוּבְרַת הַמִּדְבָּקוֹת)

לִפְנֵיכֶם סֵדֶר עֲבוֹדַת קֶרְבֵּן עוֹלֹת צֹאן. צִטָּטוּ מֵהַפָּסוּקִים שֶׁלִּפְנֵיכֶם, אֶת הַדִּין שֶׁהַתּוֹרָה מְצַוָּה לַעֲשׂוֹת בְּכָל שֶׁלֵּב וּשְׁלֵב בְּעֲבוֹדַת הַקֶּרֶבֶן, וְהִדְבִּיקוּ אֶת הַמִּדְבָּקָה.

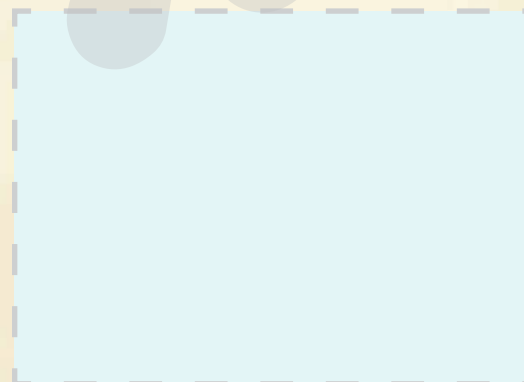
הַמִּדְבָּקוֹת מוֹפִיעוֹת, בַּחוּבְרַת הַמִּדְבָּקוֹת, בְּעִמּוּד 3 וּבְעִמּוּד 2

עֲבוֹדַת הַכִּשְׁרַת הַקֶּרֶבֶן

א. בְּקוֹר מָמוּם

בְּעַל הַקֶּרֶבֶן מְבִיא אֶת הַבְּהֵמָה ל"מִבְקָר", הַבּוֹדֵק אִם נָפַל בָּהּ מוּם.

(ז) וְאִם מִן הַצֹּאן קֶרְבֶּנוֹ מִן הַבְּשָׂבִים אוֹ מִן הָעִזִּים לְעֹלָה זָכָר תָּמִים יִקְרִיבֵנוּ:

ב. הַקִּדְשָׁה

בְּעַל הַקֶּרֶבֶן מְבִיא אֶת קֶרְבֶּנוֹ לִפְתַּח הָעֶזְרָה וּמְקַדְּשׁוֹ, וְאוֹמֵר: "הֲרִי זֶה עוֹלָה לָהּ".

עבודת הדם

ה. מקום השחיטה

ממקמים את הקרבן לשחיטה, בעזרה, בצד צפון של מזבח העולה. כשפגיו וראש הבהמה מפנים לעבר ההיכל.

(א) וּשְׁחַט אֹתוֹ עַל יָרֵךְ הַמִּזְבֵּחַ
צִפְנָה לִפְנֵי ה' וְזָרְקוּ בְּגִי אַהֲרֹן
הַכֹּהֲנִים אֶת דָּמּוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ
סָבִיב:

ו. שחיטה

הכהן או בעל הקרבן שוחט שגיי סימנים בצואר הבהמה - הקנה והנשט.

(א) וּשְׁחַט אֹתוֹ עַל יָרֵךְ הַמִּזְבֵּחַ
צִפְנָה לִפְנֵי ה' וְזָרְקוּ בְּגִי אַהֲרֹן
הַכֹּהֲנִים אֶת דָּמּוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ
סָבִיב:

ג. הבאה

בעל הקרבן מכניס את הקרבן אל העזרה.

ד. סמיכה וידוי

בעל הקרבן סומך את ידיו בכל כחו בין קרני הקרבן ומתנודה.

ז. קבלת הדם

הכהן מקבל את הדם (דם הנפש) במזרק באזור השחיטה.

ח. הולכת הדם

הכהן מוליך את דם הקרבן אל המזבח, כדי לזרוק את הדם על המזבח.

ט. זריקת הדם

הכהן זורק מרחוק את דם הקרבן על המזבח למטה מחוט הסקרא, וכך הוא עושה: זורק את הדם - "שתי מתנות שהן ארבע": זריקה אחת - בצד צפון-מזרח של המזבח, וזריקה שנייה - בצד דרום-מערב של המזבח.

(יא) וַשַּׁחַט אֹתוֹ עַל יָרֵךְ הַמִּזְבֵּחַ
צִפְנָה לְפָנָיו ה' וְזָרְקוּ בְּגִי אֶהָרָן
הַכֹּהֲנִים אֶת דָּמוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ
סָבִיב:

מתנה ראשונה

מתנה שנייה

י. נְשִׁיכַת שִׁירֵי הַדָּם

הִכְהֵן שׁוֹפֵךְ אֶת שִׁירֵי הַדָּם עַל הַיִּסּוּד הַדְּרוּמִי שֶׁל הַמִּזְבֵּחַ.

פֶּרֶק ד

(ז) ... וְאֵת כָּל דָּם הַפֶּה יִשְׁפֹּךְ אֶל יִסּוּד מִזְבֵּחַ הָעֹלָה אֲשֶׁר פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד:

עֲבוֹדַת הַבָּשָׂר

יא. הַפָּשֹׁט

הִכְהֵן מִסִּיר אֶת כָּל עוֹר הַקֶּרֶבֶן. גַּם זֶר (כָּל אָדָם) יָכוֹל לְבַצֵּעַ אֶת הַהֶפְשֹׁט.

יב. נִתּוּחַ

הִכְהֵן חוֹתֵךְ אֶת גּוּף הַקֶּרֶבֶן לְאֵיבָרִים. גַּם זֶר (כָּל אָדָם) יָכוֹל לְבַצֵּעַ אֶת הַנִּתּוּחַ.

(יב) וְנִתַּח אֹתוֹ לְנִתְחָיו וְאֵת רֵאשׁוֹ וְאֵת פְּדָרוֹ וְעֶרְךָ הִכְהֵן אַתֶּם עַל הָעֲצִים אֲשֶׁר עַל הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל הַמִּזְבֵּחַ:

יג. הַדַּחַת קֶרֶבֶן

בַּעַל הַקֶּרֶבֶן אוֹ מִיחֲסִים מִיִּשְׂרָאֵל רוֹחֲצִים בַּמַּיִם אֶת הַקֶּרֶב (אֵיבָרֵי הָעֶכּוֹל).

(יג) וְהִקְרֵב וְהִפְרָעִים יִרְחֹץ בַּמַּיִם וְהִקְרִיב הִכְהֵן אֶת הַכֹּל וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַה עֲלֶיהָ הוּא אִשָּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לָהּ:

עבודת ההקטרה

טו. הולכת האיברים

הפנהגים מוליכים את האיברים
לכבש המזבח ומניחים אותם
שם.

(י) והקרב והפרעים ירחץ
במים והקריב הפהן את הכל
והקטיר המזבחה עלה הוא
אשה ריח ניחח לה:

טז. מליחת האיברים

הפהן מפזר מלח על כל איבר
ואיבר בטרם יקטר באש.

יד. הדחת כרעיו

בעל הקרבן או מיחסים מישראל
רוחצים במים את הפרעים (הרגלים)
של הקרבן במים.

(י) והקרב והפרעים ירחץ במים
והקריב הפהן את הכל והקטיר
המזבחה עלה הוא אשה ריח
ניחח לה:

יז. הקטרה

הכהן מעלה את האיברים
לראש המזבח וזורק אותם לאש
המערכה.

(יג) והקרב והפרעים ירחץ
במים והקריב הכהן את הכל
והקטיר המזבחה עלה הוא
אשה ריח ניחח לה:

יח. עריכה

לאחר זריקת כל האיברים
למערכה, הכהן מסדר אותם, וכל
הבשר נשרף על המזבח.

קָרְבַּן נִסְכִּים

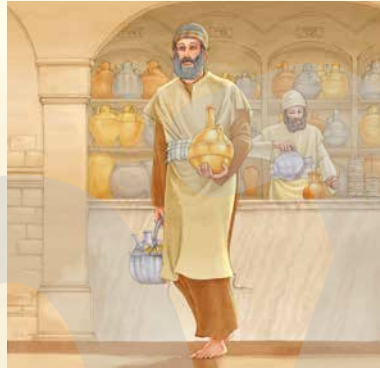
לְכָל קָרְבַּן עוֹלָה הָבָא מִמִּין הַצֹּאן וְהַבָּקָר, וְכֵן קָרְבַּן שְׁלָמִים הָבָא מִמִּין הַבָּקָר וְהַצֹּאן - בַּעַל הַקָּרְבַּן חִיב בַּהֲבֵאת "קָרְבַּן נִסְכִּים", הַמֵּרְכָב מִמִּנְחַת נִסְכִּים הַכּוֹלֶלֶת סֵלֶת מַחֲטִים, שֶׁמֶן זַיִת לְבִלְיָלָה וּלְהַקְטֵרָה עַל הַמִּזְבֵּחַ וַיֵּין לְנֹסֶף בַּסֶּפֶל שֶׁעַל הַמִּזְבֵּחַ. כַּמּוֹת הַסֵּלֶת וְהַשֶּׁמֶן וְהַיֵּין מִשְׁתַּנָּה לְפִי סוּג הַבְּהֵמָה.

1. אָדָם שֶׁהֵבִיא קָרְבַּן פֶּר אוֹ פָּרָה, עֵגֶל אוֹ עֵגְלָה - מֵבִיא שְׁלוֹשָׁה עֶשְׂרוֹנִים שֶׁל סֵלֶת, חֲצִי הֵין שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת (שְׁשֵׁה לֹוגִים) וְחֲצִי הֵין שֶׁל יֵין.
2. אָדָם שֶׁהֵבִיא קָרְבַּן כֶּבֶשׂ אוֹ כִבְשָׂה מִתַּחַת לְגִיל שָׁנָה, גֹּדִי אוֹ גְּדִיָּה, עֵז אוֹ תֵישׁ - מֵבִיא עֶשְׂרוֹן סֵלֶת, רִבְעֵי הֵין שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת (שְׁלוֹשָׁה לֹוגִים) וְרִבְעֵי הֵין יֵין.
3. אָדָם שֶׁהֵבִיא קָרְבַּן שֶׁל כֶּבֶשׂ מֵעַל גִּיל שָׁנָה - מֵבִיא שְׁנֵי עֶשְׂרוֹנִים סֵלֶת, שְׁלִישׁ הֵין שֶׁמֶן זַיִת (אַרְבָּעָה לֹוגִים) וּשְׁלִישׁ הֵין יֵין.
4. מִצְדָּע שֶׁהִתְרַפָּא - מֵבִיא שְׁלוֹשָׁה עֶשְׂרוֹנִים סֵלֶת, עֶשְׂרֵה לֹוגִים שֶׁמֶן זַיִת - תְּשַׁעָה בַּעֲבוּר הַנִּסְכִּים וְאַחַד בַּעֲבוּר הַתְּנוּפָה, וְתִשְׁעָה לֹוגִים יֵין.

לְאַחַר קִבְלַת הַנִּסְכִּים, בַּעַל הַקָּרְבַּן מְקַדֵּשׁ אֶת הַנִּסְכִּים, וְאוֹמֵר: הִרי אֵלוֹ לְנִסְכִּים, וְכִשְׁנֹכְנֶס אֶל הַעֲזָרָה, מְקַדֵּשׁ אֶת הַנִּסְכִּים עַל יְדֵי שְׁפִיכַת כָּל אֶחָד מֵהֶם לְכָלִי שְׂרֵת.

עִם הַחוֹתְמוֹת הוֹלֵךְ בַּעַל הַקָּרְבַּן לְאַחֲרֵיהֶן, הַמְּנִיחָה עַל לִשְׁכַּת הַנִּסְכִּים, וּמְקַבֵּל תְּמוּרָתָהּ סֵלֶת, שֶׁמֶן וַיֵּין.

אֶת הַסֵּלֶת, הַשֶּׁמֶן וְהַיֵּין קוֹנֶה בַּעַל הַקָּרְבַּן בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ מִהַמְּמֹנִים. רִאשִׁית, נֶגֶשׁ בַּעַל הַקָּרְבַּן לְלִשְׁכַּתוֹ שֶׁל יוֹחֲנָן בֶּן פִּינְחָס, הַמְּנִיחָה עַל הַחוֹתְמוֹת. בְּלִשְׁכָּה זוֹ מְשַׁלֵּם עַל הַנִּסְכִּים וּמְקַבֵּל "אֲשׁוּר" הַקְּרוֹי חוֹתְמוֹת, שֶׁעָלִיו כְּתוּב סוּג הַבְּהֵמָה הַמְּקַרְבֶּת לְקָרְבַּן.

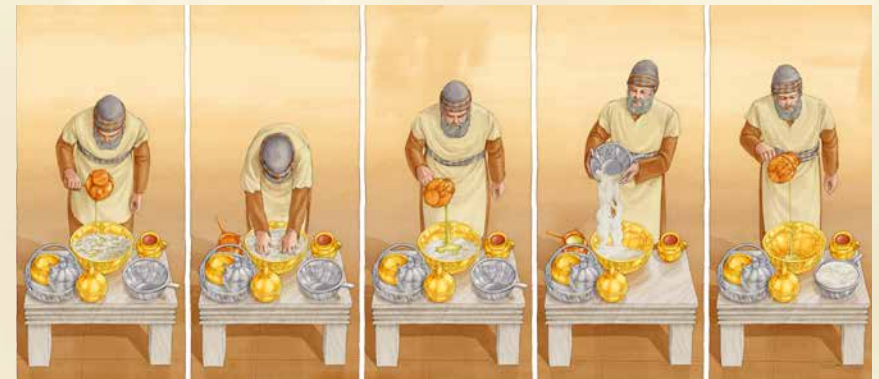
סֵדֶר הַהִכָּנָה עַל יְדֵי בַּעַל הַקָּרְבַּן

לְאַחַר הַקְטַרְת הַמִּנְחָה, לּוֹקֵחַ הַכֹּהֵן אֶת הַיֵּין וְעוֹלָה אֶל הַמִּזְבֵּחַ, וּמְנַסֵּף אֶת הַיֵּין אֶל הַסֶּפֶל הַמְּזֻרָחִי.

בַּעַל הַקָּרְבַּן מוֹסֵר אֶת הַמִּנְחָה לְכֹהֵן הַמְּקַטֵּר, שֶׁעוֹלָה לְמִזְבֵּחַ, וְנוֹתֵן עַל הַמִּנְחָה מִלַּח וּמְקַטֵּר אוֹתָהּ עַל הַמַּעֲרֶכֶה.

שׁוֹפֵךְ אֶת הַשֶּׁמֶן הַנוֹתֵר.

בּוֹלֵל אֶת הַשֶּׁמֶן וְהַסֵּלֶת

שׁוֹפֵךְ רֹב הַשֶּׁמֶן עַל הַסֵּלֶת

שׁוֹפֵךְ אֶת כָּל הַסֵּלֶת

נוֹתֵן מֵעֵט שֶׁמֶן

קָרְבַּן עֹלֹת הָעוֹף

קָרְבַּן עוֹלַת הָעוֹף

שם הקרבן: קרבן עולת העוף.

הסבה לשמו: קרבן עולה נקרא כך משום שמקריבים את כלו על המזבח. רש"י שמות י"ח, י"ב.

מי מביא קרבן עולת העוף? בדרך כלל מביאים זאת העניים, משום שעולת העוף זולה מעולת הבקר והצאן, אך גם אדם עשיר יכול להביא עולת עוף.

הסבה להקרבת קרבן עולה:

נדבה או נדר - מתוך רצונו של בעל הקרבן להתקרב אל ה'.

כפרה - 1. על בטול מצות עשה במזיד, מצות תפלין וכדומה.

2. לאו הנתק לעשה.

3. הרהורי עברה.

מאיזה מין מביאים? תור או בן יונה. ויקרא פרק א', פסוקים ב', ג' ורש"י ד"ה זכר.

למי נאכל? עולה כליל לה'.

מקום השחיטה: על 'סובב' המזבח.

עבודת הדם: מצוי הדם - סחיטת הדם על זוית קיר המזבח מעל חוט הסקרא.

סֵדֵר הַקֶּרֶבֶת קֶרְבֵּן עוֹלַת הָעוֹף

(יד) וְאִם מִן הָעוֹף עֲלָה קֶרְבְּנוֹ לֵה' וְהִקְרִיב
מִן הַתְּרִים אוֹ מִן בְּנֵי הַיּוֹנָה אֶת קֶרְבְּנוֹ:

צִטָּטוּ מֵהַפָּסוּק, אֵיזָה בַּעַל חַיִּים יָכוֹל בַּעַל הַקֶּרֶבֶן
לְהֵבִיא אֶת קֶרְבְּנוֹ, וְהִדְבִּיקוּ אֶת הַמַּדְבָּקָה הַמְתַּאֲמָה.
(מַעֲמוּד 8 בַּחוּבְרַת הַמַּדְבָּקוֹת)

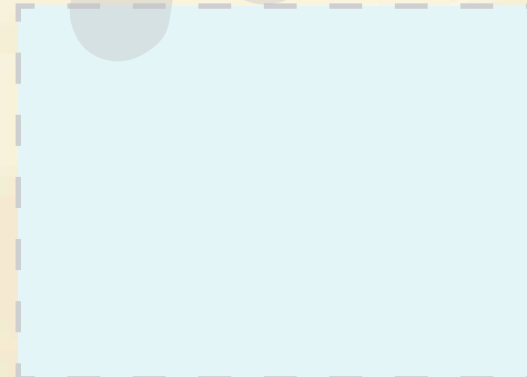
לְפָנֵיכֶם סֵדֵר עֲבוֹדַת קֶרְבֵּן עוֹלַת הָעוֹף. צִטָּטוּ מֵהַפָּסוּקִים שֶׁלִּפְנֵיכֶם, אֶת הַדִּין שֶׁהַתּוֹרָה מְצִוָּה לַעֲשׂוֹת בְּכָל שָׁלֵב וּשְׁלֵב בְּעֲבוֹדַת הַקֶּרֶבֶן, וְהִדְבִּיקוּ אֶת הַמַּדְבָּקָה.

הַמַּדְבָּקוֹת מוֹפִיעוֹת, בַּחוּבְרַת הַמַּדְבָּקוֹת, בְּעַמּוּד 4

עֲבוֹדַת הַכִּשְׁרַת הַקֶּרֶבֶן

א. הַקִּדְשָׁה

בְּדוּמָה לְכָל קֶרְבֵּן, בַּעַל
הַקֶּרֶבֶן מְבִיא אֶת קֶרְבְּנוֹ
לְפֶתַח הָעֶזְרָה וּמְקַדְּשׁוֹ,
וְאוֹמֵר: "הֲרִי זֶה עוֹלָה לֵה'".

ב. הַבָּאָה

עוֹלַת הָעוֹף אֵינָה צְרִיכָה סְמִיכָה,
לְכֵן בַּעַל הַקֶּרֶבֶן, בְּהִגִּיעוֹ לְבֵית
הַמִּקְדָּשׁ, מוֹסֵר אֶת קֶרְבְּנוֹ לַכֹּהֵן.

עבודת הדם

ג. הולכת הקרבן

בשונה מקרבן בהמה שהשחיטה בסכין ונעשית על רצפת בית המטבחים בצפון, את קרבן העוף מולקים על הסובב של המזבח, מעל חוט הסקרא. הכהן לוקח את הצפור בידו, עולה לסובב, לקרן דרומית-מזרחית, ונעמד.

(ט) והקריבו הכהן אל המזבח ומלך את ראשו והקטיר המזבחה ונמצה דמו על קיר המזבח:

ד. מליקה = קצוץ - מפריד

בשונה מכל קרבן, שהשחיטה נעשית על ידי סכין, את קרבן העוף שוחטים על ידי מליקה, וכך עושה הכהן:

הוא לוקח את הצפור בידו ומולק את הראש ממול הערף, באמצעות דחיקת צפרן האגודל הימנית, וחותר שני סימנים, את הקנה והנוט, ומפריד את הראש מהגוף, (את עור הצואר לא היה הכהן חותר בעת המליקה)

(ט) והקריבו הכהן אל המזבח ומלך את ראשו והקטיר המזבחה ונמצה דמו על קיר המזבח:

עבודת ההקטרה

ו. מליחת הראש והקטרתו

כמו כל קרבן המקטר על המזבח, מולחים אותו, שנאמר: "על כל קרבנך".

הכהן משאיר את גוף העוף על סובב המזבח, לוקח את הראש בידו, נגש אל ערמת המלח הנמצאת על גג המזבח ומפיזר מלח על ראש העוף, הולך לכוון המערכה הגדולה ומשליך את הראש אל אש המערכה.

(טו) והקריבו הכהן אל המזבח ומלך את ראשו והקטיר המזבחה ונמצה דמו על קיר המזבח:

ה. מצוי הדם הראשון

בקרבת עולת העוף, במקום זריקת הדם בכלי על קיר המזבח, הכהן ממצה (סוחט) את מקום החתך שעשה בעוף על קיר המזבח, מעל לחוט הסקרא.

את המצוי עושה הכהן פעמים - מצוי ראשון לגוף העוף. הוא מצמיד את העוף לקיר המזבח ולוחצו. מהלחיצה הדם מתמצה (נסחט) ויורד על קיר המזבח.

מצוי הדם השני

מצוי שני - הכהן חוזר על אותה עבודה, הפעם רק עם הראש.

(טז) והקריבו הכהן אל המזבח ומלך את ראשו והקטיר המזבחה ונמצה דמו על קיר המזבח:

ז. הסרת המראה ונוצתה ובני המעים (איברי העכול)

לפני הקטרת גוף העוף הכהן מוציא את איברי העכול, והם: זפק, ושט, קרקבן ודקין, ובלשון התורה: "מראה" = הזפק, ונוצתה = בני המעים.

הכהן נוטל בידו את גוף העוף המנח על סובב המזבח ובעזרת סכין חותך חתך עגל ממול המראה - הזפק, והוא שולף את הזפק ביחד עם בני המעים, הושט והקרקבן.

(טז) והסיר את מראתו בנצתה והשליך אתה אצל המזבח קדמה אל מקום הדשן:

ח. השלכת המראה והנוצה

הכהן, ממקום שהוא עומד על סובב המזבח, משליך את הזפק והנוצה לצדו המזרחי של קיר כבש המזבח, באותו מקום שמניחים את דשן המזבח.

(טז) והסיר את מראתו בנצתה והשליך אתה אצל המזבח קדמה אל מקום הדשן:

ט. נשסוע

הכהן לוקח את גוף העוף ובשתי ידיו אווז את גוף העוף וקורע אותו מגבו. הגוף נשאר מחבר ולא נקרע לשתי חתיכות.

(יז) ונשסע אתו בכנפיו לא יבדיל והקטיר אתו הכהן המזבחה על העצים אשר על האש עלה הוא אשה ריח ניחח לה:

י. מליחה - גוף הקרבן

הכהן חוזר לגג המזבח עם גוף העוף בידו. הוא מגיע לערמת המלח הנמצאת על גג המזבח ומפזר מלח על גוף העוף.

יא. הקטרת גוף הקרבן

הכהן הולך לכוון המערכה הגדולה ומשליך את גוף העוף אל אש המערכה.

(י) וְשַׁע אֹתוֹ בִּכְנָפָיו לֹא יִבְדִּיל וְהִקְטִיר אֹתוֹ הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחַ עַל הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל הָאֵשׁ עֹלָה הוּא אִשָּׁה רֵיחַ נִיחַח לַיהוָה:

שמן

לבונה

סולת

שֶׁחֵזַק אֶת־יָדָיו

הַקִּדְמָה לְקִרְבָן מִנְחָה סֵלֶת נִדְבָה

שֵׁם הַקִּרְבָן: יֵשׁ חֲמִשָּׁה סוגי מִנְחָת סֵלֶת נִדְבָה.

א. מִנְחַת סֵלֶת. הַסֵּבֶה לְשִׁמְיָה: מִהֲטָעֵם שֶׁהָיָא אֵינָה נֹאֲפִית לְפָנֵי הַקִּטְרוּתָה עַל הַמִּזְבֵּחַ, אֲלָא מִקְטָרֶת כַּמּוֹת שֶׁהָיָא, סֵלֶת מִעֲרֵבֶת בְּשִׁמְן בִּלְבָד. רַש"י.

ב. מִנְחַת מֵאֶפֶה תַּנּוּר חִלּוֹת. הַסֵּבֶה לְשִׁמְיָה: מִשּׁוּם שֶׁהָיָא נֹאֲפִית בַּתַּנּוּר בְּצוּרַת חִלּוֹת.

ג. מִנְחַת מֵאֶפֶה תַּנּוּר רִקִּיקָיו. הַסֵּבֶה לְשִׁמְיָה: מִשּׁוּם שֶׁהָיָא נֹאֲפִית בַּתַּנּוּר בְּצוּרַת רִקִּיקָיו, בְּדוֹמָה לַמִּצֹּת שֶׁלֹּנוּ.

ד. מִנְחַת מִתְּחֵבֶת. הַסֵּבֶה לְשִׁמְיָה: עַל שֶׁ שְׁמִטְגֻגִים אוֹתָהּ בְּמַחְבֶּת שְׁטוּחָה לֹלֵא דְפָנוֹת.

ה. מִנְחַת מִרְחָשֹׁת. הַסֵּבֶה לְשִׁמְיָה: עַל שֶׁ שְׁמִטְגֻגִים אוֹתָהּ בְּמִרְחָשֹׁת, שֶׁהָיָא סִיר עֹמֵק.

מִי מְקַרֵּב קִרְבָן מִנְחָה?

אָדָם יָחִיד עֲנִי מְבִיא אֶת קִרְבָּן הַמִּנְחָה מִפְּנֵי שְׁמִיחָיו זֹל מִשְׁמַעוּתִית מִמַּחֲרִיר קִרְבָּן הַבִּהֶמָּה (לְמַעֲשֵׂה, כֹּלֵם יְכוּלִים לְנַעֵב אֶת כָּל סוּגֵי הַקִּרְבָּנוֹת) (בְּמִקְוֹמוֹת אַחֲרִים בַּתּוֹרָה נִלְמָדִים קִרְבָּנוֹת מִנְחָה שֶׁהֵם חוֹבָה עַל הַיָּחִיד וְעַל הַצִּבּוֹר).

מָה הִיא הַסֵּבֶה לְהַקְרַבֶּת קִרְבָּן מִנְחָה?

מִקְרָבִים בַּעֲבוּר: נִדְבָה - בְּמִקְרָה שֶׁאָדָם רוֹצֵה לְהִתְנַעֵב וּלְהִבִּיא קִרְבָּן לַה'.

מָה מְבִיאִים לְקִרְבָּן ? כָּכֵל חֲמִשָּׁת סוגי הַמִּנְחוֹת הֵנּוּ "ל מְבִיאִים מִהַדְבָּרִים הַבָּאִים מִהַצִּמּוֹחַ, לֹא פְחוֹת מִכַּמּוֹת שֶׁל -

סֵלֶת חֲפוּיִם: כַּמּוֹת שֶׁל עֶשְׂרוֹן, שִׁזָּה 2.250 קִילוֹגָרָם.

שִׁמְן זֵית: כַּמּוֹת שֶׁל לֵג, 0.6 ליטֵר, לְכָל עֶשְׂרוֹן.

לְבוֹנָה (מִין עֵץ הַנוֹטֵף מִפְּנֵי בִשָּׁם): כַּמּוֹת שֶׁל קִמָּץ אֶחָד לְבוֹנָה, 100 גָרָם.

מָקוֹם עֲוִשֵׁת הַמִּנְחָה: בַּעֲזָרַת יִשְׂרָאֵל וְכֹהֲנִים.

עֲבוֹדַת הַמִּנְחָה: לִוקְחִים קִמָּץ מִהַסֵּלֶת הַמִּעֲרָבֶת עִם הַשִּׁמְן וּמְקִטְרִים אוֹתָהּ עַל הַמִּזְבֵּחַ.

לְכִי נֹאכֵל? הַקָּמִין מְקִטֵּר לַה', וְהַנוֹתֵר - לְכֹהֲנֵי בֵּית הָאֵל שֶׁעֲבָדוּ בְּאוֹתוֹ יוֹם בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, וְהֵם אוֹכְלִים אוֹתוֹ בַּעֲזָרָה, יוֹם וָלַיְלָה.

סדר הקרבת מנחת סלת נדברה

לידיעתכם הדינים וסדר העבודה של המנחות מובאים בפסוקים של המנחות הם שלא לפי הסדר, ומה שכתוב במנחה זו לא כתוב במנחה האחרת, וכן דין אחד נלמד מהשונו, בכדי שהדברים יהיו לכם מסודרים הוספנו לכם את, העבודה הנלמדת מלשון הפסוק שממנו נלמדת אותה עבודה.

המדיקות מופיעות, בחוברת המדיקות, בעמוד 13

מה מביאים לקרבן מנחת סלת

שלב א': הבאת המנחה לבית המקדש

הבאת המנחה

כיצד מעלים את הקרבן למקדש?
בעל הקרבן מעלה את הסלת,
השמן והלבונה למקדש בכלים
נפרדים העשויים מתכת, כגון זהב,
כסף, נחשת וכדומה.

הקדשה בפה

בעל הקרבן מביא את המנחה
לפתח העזרה ומקדיש בפיו את
הסלת, השמן והלבונה באמירה:
"הרי אלו למנחה."

הקדשה בכלי (קדשת הגוף)

כשבעל הקרבן מגיע לבית
המקדש, הוא נכנס לעזרת
ישראל, מקדיש את הסלת
והשמן והלבונה על ידי שפיכת
כל אחד מהם לכלי שרת (כף)
הוא מודא שקדיש את המדה
המותאימה).

שלב ב', בעל הפנחה עורך את הפנחה לזכרון

ג. נתינת שטח (פעם שניה) לפילילה, לאחר נתינת הסלח

שפיכת רב השטח
על הסלח לפילילה.

(ד) זכר תקרב קרבן מנחה האומר "הרי עלי מנחה

מאפה תנור", מביא סולת ושמן, הוא מביא את המנחה

בשני אופנים הבאים

מאפה תנור אפיח בתנור

סלח נתינת סלח

חלות מצות אפיח בתנור

פלילה בלילה בשטח את החלות

בשטח נתינת שטח (פעם שניה), לפילילה

ורקיקי מצות אפיח בתנור

מלוחים בשטח: משיחה בשטח

ז. פילילה

ערכוב השטח והסלח בידי.

א. נתינת שטח (פעם ראשונה) בכלי קידם נתינת הסלח

בעל הקרבן לוקח כלי
שטח שופך מעט שטח
לפני שפיכת הסלח,
ושעורו כזית.

(ו) ואם מנחת מרחשת קרבנה אפיח / סיגור

סלח שפיכת סלח

בשטח תעשה: נתינת שטח (פעם ראשונה)

בכלי קידם נתינת הסולח

ב. שפיכת סלח

שופך את כל הסלח על השטח שבכלי.

(ז) ואם מנחת מרחשת קרבנה אפיח / סיגור

סלח שפיכת סלח

בשטח תעשה: נתינת שטח (פעם ראשונה)

בכלי קידם נתינת הסולח

ה. יצירת שָׁמֶן (פעם שְׁלִישִׁית) לְאַחַר הַפְּלִילָה

יִצְקָת הַשָּׁמֶן הַנוֹתֵר עַל כָּל הַסֵּלָה
לְאַחַר הַפְּלִילָה. רש"י

(ו) פְּתוּחַת אֲתוֹה פְּתוּחִים פְּתִיתָה - שׁוֹבֵר לְחִתִּיכוֹת
וְיִצְקָתָ עֲלֶיהָ שָׁמֶן יִצְקָת שָׁמֶן (פֶּעַם שְׁלִישִׁית) לְאַחַר הַפְּלִילָה
מִנְחָה הִוא:

ו. נְתִינַת לְבוֹנָה

(א) וְנִפְשׁ פִּי תִקְרִיב קִרְבָּן מִנְחָה לָהּ, סֵלָה נְתִינַת סֵלָה
יִהְיֶה קִרְבָּנוּ וְיִזָּכַר עֲלֶיהָ שָׁמֶן
וְנִתֵּן עֲלֶיהָ לְבוֹנָה נְתִינַת לְבוֹנָה

שלב ג': סדר עבודת הקרבת הפתחה על ידי הכהן

ט. מקום עשיית הקמיצה

מקום הקמיצה
מתבצע בעזרת
כהנים ושרא

(ב) והביאה אל בני אהרן הכהנים הבאת הפתחה לכהן
מקום עשיית הקמיצה
מלא קמצו עשית הקמיצה
כמסלולה וכושימניה קומצים רק מהסלת והשמן
ולא מן הלבונה.
על כל לבונה איסור ונתינת הלבונה על הקומץ
והקטיר הפהן את אפרתה המזבחה: הולכה
למזבח, הקטרה

ז. הבאת הפתחה לכהן

בעל הקרבן נותן
את הפתחה לכהן.

(ב) והביאה אל בני אהרן הכהנים הבאת הפתחה לכהן
מקום עשיית הקמיצה
מלא קמצו עשית הקמיצה
כמסלולה וכושימניה קומצים רק מהסלת והשמן
ולא מן הלבונה.
על כל לבונה איסור ונתינת הלבונה על הקומץ
והקטיר הפהן את אפרתה המזבחה: הולכה
למזבח, הקטרה

ח. הגשה

הכהן נגש עם הפתחה לקרן הימנית-מערבית
של המזבח ונוגע עם כלי הפתחה בזוית המזבח.

(ח) והביאת את הפתחה אשר יעשה מאלה לה,
והקריבה אל הפהן הבאת הפתחה לכהן
והגישו אל המזבח: הנשח אל המזבח

יב איסור ונתינת הלבונה על הקומץ

הכהן אוסף את הלבונה, שמונחת על העיסה, ומעביר את הלבונה לכלי השרת שבו קומץ הסולת

(ב) והביאה אל בני אהרן הכהנים הבאת המנחה לכהן

למזבח, הקטרה

מזבח קומץ עשית הקמחה

מזבח קומץ קומחים רק מהסולת והשמן

ולא מן הלבונה.

על כל לבונה איסור ונתינת הלבונה על הקומץ

והקטיר הכהן את אפרתה המזבחה: הולכה

למזבח, הקטרה

י. עשית הקמחה מקביל לשחיטה

הכהן מכניס את כף ידו הימנית כשאידי האצבעות על עיסת המנחה, דוחף אותה עמוק לתוך העיסה וסוגר את שלש האצבעות האמצעיות של כף ידו (רש"י), ואז מוציא את ידו לחוץ. פמות הסולת שנגארה בשלש האצבעות נקראת "קמחה", והיא מקטרת על המזבח יחד עם הלבונה.

(ט) והרים הכהן מן המנחה את

אפרתה עשית הקמחה

והקטיר המזבחה: הקטרה

סדר הקמחה

מוציא את ידו

סוגר שלש אצבעות

מכניס את כף ידו

יא. הכנסת הקמחה לכלי שרת מקביל לקבלת הדם

את הקומץ, מעביר הכהן לכלי שרת, שכהן אחר מתזין בידו.

טו. הקטרה מקביל לזריקת הדם

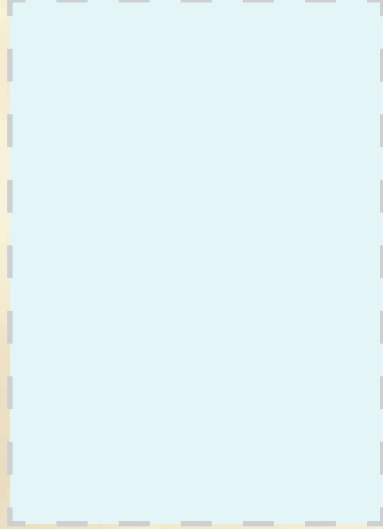
הכהן הולך עם הכלי למערכה הגדולה ומשליך
בעזרתו את הקמץ והלבונה לאש המערכה הגדולה
שבו מקטרים את הקרבנות

(ט) והרים הכהן מן המנחה את
אזקתה עשית הקמיצה
והקטיר המנחה: הקטרה

טז. אכילת שרי המנחה

הסלת והשמן שונשארן בפערה לאחר ההקטרה,
נחנים לכהנים לאכילה.
הכהנים אפים מהם חלות ומחלקים ביניהם.

(י) והנותרת מן המנחה לאהרן ולבניו אכילת
שרי המנחה קלה קדשים מלאשיו ה'.

יג. הולכה למזבח מקביל להולכה

הכהן עולה אל גג המזבח עם
הכלי שבו הקמיצה והלבונה ונגש
אל ערמות הפלח.

(ב) והביאה אל פני אהרן הכהנים הכאת המנחה לפהו
וקמץ מלשם מקום עשית הקמיצה
מלא קמץ עשית הקמיצה
מפלה ומלא מנה קומצים רק מהסלת והשמן
ולא מן הלבונה.
על כל לבנה איסור ונתינת הלבונה על הקומץ
והקטיר הכהן את אזהרה המנחה: הולכה
למזבח, הקטרה

יד. מליחה

הכהן
מלח על הפלח
והלבונה.

הקריב מלח: מליחה
מלח פריה אלהי מעל מנחה על כל קרבנה
(יג) וכל קרבן מנחה בפלח המלח ולא תאשה

מנחת מאפה תנור חלות

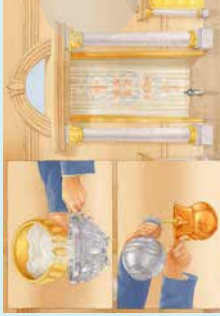
מנחה זו קרינה על שם שהיא נאפית בתנור בצורת חלות.

(ה) זכי תקרב קרבן מנחה מאפה תנור סלת חלות מצאת בלולת בשלמן ...:

המדיבורות מופיעות, בחוברת המדיבורות, בעמוד 14

סדר הבאת המנחה לבית המקדש

הקדשה ככלי

הקדשה בפה

הבאת המנחה

מנחת מאפה תנור רקיני

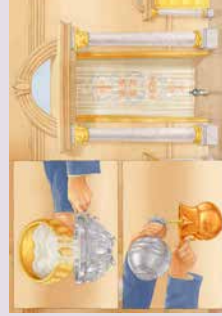
מנחה זו קרינה על שם שהיא נאפית בתנור בצורת רקיני, בדומה למצות שללנו.

(ה) זכי תקרב קרבן מנחה ... ורקיני מצאת בשלמן:

המדיבורות מופיעות, בחוברת המדיבורות, בעמוד 15

סדר הבאת המנחה לבית המקדש

הקדשה ככלי

הקדשה בפה

הבאת המנחה

סדר הכנת הפנחה - נעשית על ידי הצעלים

ג. בלילה

ערבוב השמן והסלת בידי

ב. שפיכת שמן לבלילה

שופך את כל השמן על הסלת

א. שפיכת סלת

שופך את כל הסלת
אל כלי השרת

(ד) וְכִי תִקְרַב קֶרֶבן מִנְחָה מֵאֲפֹחַ תֵּנוּר סֶלֶת שְׁפִיכָת סֶלֶת חֲלוֹת מֵצֹת אֲפִיחַ בְּתֵנוּר בְּלִילָה בְשֶׁמֶן אֶת הַחֲלוֹת בְּשֶׁמֶן וְנִתְּנָת שֶׁמֶן (פַּעַם שְ�נִיחָה) לְבִלְיָלָה. וְרָקִיקִי מֵצֹוֹת = אֲפִיחַ בְּתֵנוּר מִשְׁחָיו: = מִשְׁחָיו בְּשֶׁמֶן

סדר הכנת הפנחה - נעשית על ידי הצעלים

בלילה

במנחת מאפה
תנור רקיקין אין
מתן שמן בכלי
לכן אין בלילה.

שפיכת שמן לבלילה

אין במנחת מאפה
תנור רקיקין שפיכת
שמן בכלי אלא
השמן נתן לאחר
האפיח

א. שפיכת סלת

שופך את כל הסלת
אל כלי השרת

ט. אִפִּיָּה בַתָּנוּר

אופים את כל עֶשֶׂר
החלות על רֹאפֶת התנור,
שְׁהִיָּה ממוקם בְּעִזָּרָה.

ח. קטוף בָּמִים

בַּעַל הַקָּרְבָּן טוֹבֵל אֶת
יָדָיו בָּמִים וּמַחֲלִיק
אֶת הַחֲלוֹת בָּמִים.

ז. עֲרִיכָה

עֲשֹׂה מִכָּל חֲתִיכֹת
בָּצֶק חֶלֶה

ז. אִפִּיָּה בַתָּנוּר

אופים את כל עֶשֶׂר
הַקָּרְבָּן עַל רֹאפֶת הַתָּנוּר,
שְׁהִיָּה ממוקם בְּעִזָּרָה.

ו. קטוף בָּמִים

בַּעַל הַקָּרְבָּן טוֹבֵל אֶת
יָדָיו בָּמִים וּמַחֲלִיק אֶת
הַקָּרְבָּן בָּמִים.

ה. עֲרִיכָה

מַרְדֵּד אֶת הַבָּצֶק
לְמִצּוֹת יִדְּקוֹת

(ד) וְכִי תִקְרַב קֶרְבַּן מִנְחָה מֵאֲפִיָּה תָנוּר אֶפִּיָּה בַתָּנוּר סִלֵּת וּנְתִיחַ סִלֵּת חֲלוֹת מֵאֲצֵת אֶפִּיָּה בַתָּנוּר בְּחִילָה בְּחִילָה
בְּשִׂמּוֹן אֶת הַחֲלוֹת בְּשִׂמּוֹן נְחִינֹת שִׂמּוֹן (פַּעַם שְׁנִיָּה), לְבִלְחָה. וְרָקְקִי מֵאֲצֵת = אֶפִּיָּה בַתָּנוּר מֵאֲחִיָּים בְּשִׂמּוֹן = מְשִׁיחָה בְּשִׂמּוֹן

אסתר אהרן

בִּיחָד עִם הַסֵּלֶת לַפִּנּוּי הָאֶמֶת.
מֵהֶסֶרָה שְׂבוּלִים אֶת הַשָּׁמֶן
אִין מְשִׁיחָת שָׁמֶן עַל הַחֲלוֹת,
בְּמִנְחַת מֵאֶפֶה תִּנּוּר חֲלוֹת

עוֹכֵצֵיךְ לְשׂוּבָה וְלִשְׁתִּיכּוּף!

שמועלים ארבע חתיכות מכל חלה.
הללו מקפץ שוב ומפריד לשתי חתיכות. כך
לשתי חצאים - שתי חתיכות, ואת השתיים
קמציצה. וכך עושים: מקפץ ומפריד כל חלה
גדום או 33 גדום, על מנת שהכחול יוכל לעשות
מחיליני. מהחלות פתיתים בגודל כפזית, שזה 27

החובל מחבול.א

פְּתִיתִי הַחֲלוֹת
נוֹתְנִים לְבוֹנָה עַל

וְיִצְקָתָּ עֲלֶיהָ לְשֹׁמֵן יִצְקָתָּ שֶׁמֶן (פֶּעַם שְׁלִישִׁית) לְאַחַר פְּתִיתָהּ- שׁוּבֵר לְחִתִּיכוֹת

!חגיגה לבורה

פְּתִיתִי הַרְקִיקִין
נוֹתְנִים לְבוֹנָה עַל

ט. פתיחה שובר לחתיכות

מכיוון שהחוקים פותחים בגדל ציור, שזה 27
אדם או 33 גברים, על מנת שהכנה יוכל לעשות
קמפיה. וכן עושים: מקפל ומפריד כל רקע
הכל מקפל שוב ומפריד לשתי חתיכות. כך
שמוקלים ארבע חתיכות מכל רקע.

אֶתְּחִיל לַחֲבֹלָה. ח.

הנותר מקפלים הכהנים רש"י:
בצורה כזו: C את השמן
את השמן על הרקיקין
לאחר האפיה מורחים פעם אחת

שְׁמֹר וּנְתַן עֲלֶיךָ לְבֹנָה: = נְתִיבֵית לְבֹנָה
וְהָיָה חֶסֶד יְהוָה קִרְבָּנו וְיִדְּחָנוּ עֲלֶיךָ
(א) וְנִתְּנָה לִי בְּהַקְרִיב קִרְבָּנו כְּנֻמָּה

פִּלְשָׁמוֹ וּרְקִיקָה מֵאוֹת אֶפֶיָּה בַתְּנוּר מֵאֲחֵיהֶם בַּלְשָׁמוֹ׃ מִשְׁחָה בְּשָׁמוֹ (ד) וְכִי תִקְרַב קִרְבָּן מִנִּחָה מֵאֲפֶה תְנוּר סָלַת חֲלוֹת מֵצוֹת בְּלוֹלֹת

סדר הקדשת הפתחה

נעשות על ידי הכהנים

הקמיעה

הגשה

הבאת הפתחה לכהן

איסוף ונתינת הלכונה על הקומץ

עשות הקמיעה מקביל לשריטה

מכנים את כף ידו

סוגר שלש אצבעות

מוציא את ידו

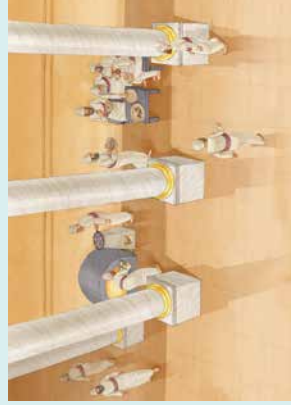
הולכה למזבח מקביל הולכה

הכנסת הקמיעה לכלי שרת מקביל קבלת הדם

אכילת שרי הפתחה

הקטרה

מקביל זריקה הדם

מליחה

מנחת מתבת

מנחה זו קרויה על שם שפוטגנים אותה בכלי טגון שטוח ללא דפנות הקרוי מתבת. היות והשמן אינו יכול להיות צבוי בכלי זה, לכן בשעת האפייה האש שורפת את השמן מן המתבת. ומאחר שפך יוצאת המנחה שבתחתית קשרה ר"ש".

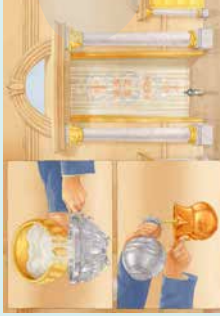
(ה) ואם מנחה על המתבת קרבה סלת פלוגה בשמן מזה

תורה: (ו) פחות אתה פתים וצקות עליה לשמן מנחה הוא:

המדיקות מופיעות, בחוברת המדיקות, בעמוד 16

סדר הבאת המנחה לבית המקדש

הקדשה בכלי

הקדשה בפה

הבאת המנחה

מנחת מרהשת

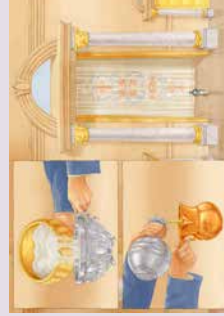
מנחה זו קרויה על שם שפוטגנים אותה בכלי טגון עמקי. שהוא סיר עמקי. מכיון שהשמן צבוי בכלי, ולכן בשעת הטגון האש אינה שורפת את השמן והוא אינו יוצא מן הכלי, ומאחר שפך יוצאת המנחה שבתחתית העמקי, רפה.

(ז) ואם מנחות מרהשת קרבה סלת בשמן תעלה:

המדיקות מופיעות, בחוברת המדיקות, בעמוד 17

סדר הבאת המנחה לבית המקדש

הקדשה בכלי

הקדשה בפה

הבאת המנחה

סדר הכנת הפנחה - נעשית על ידי הפעילים

ג. נתינת שמן לבזילה
(פעם שניה)

שפיכת רב השמן על הסלת לבזילה.

ב. שפיכת סלת

שופך את כל הסלת אל כלי השרת

א. נתינת שמן בכלי קדם נתינת הסלת
(פעם ראשונה)

בעל הקרבן שופך מעט שמן לפני שפיכת הסלת, ושעורו כזית.

סדר הכנת הפנחה - נעשית על ידי הפעילים

ג. נתינת שמן לבזילה
(פעם שניה)

שפיכת רב השמן על הסלת לבזילה.

ב. שפיכת סלת

שופך את כל הסלת אל כלי השרת

א. נתינת שמן בכלי קדם נתינת הסלת
(פעם ראשונה)

בעל הקרבן שופך מעט שמן לפני שפיכת הסלת, ושעורו כזית.

ו. לַיִשָּׁה

עֲרֹבֹב הַשָּׁמֶן הַסֵּלֶת וְהַמִּים
בַּיָּד. לְאוֹרֶךְ הַכֶּתֶת הָעֵשָׂה, צִרִיךְ
לְהִזְהָר שֶׁהַבָּצֶק לֹא יִחַמֵּינָ.

ה. נְתִינֵת פִּים

שׁוּפָף מִים פּוֹשְׁרִים
א. בְּכַדִּי שְׂוִיָּה נָח לְלוּשׁ.
ב. הַמִּנְחָה צִרִיכָה לִהְיוֹת "מִצָּה"
וְאִסּוּר לֹא לְהַחֲמִיץ.

ז. בָּלִילָה

עֲרֹבֹב הַשָּׁמֶן
וְהַסֵּלֶת בַּיָּד.

(ד) וְכִי תִקְרַב קֶרְבָּן מִנְחָה מֵאַפִּיָּה תִנּוֹר סֵלֶת נְתִינָת סֵלֶת חֲלֹת מִצָּת אַפִּיָּה בַתִּנּוֹר בָּלִילָה בָּלִילָה
בְּשָׁמֶן אֶת הַחֲלֹת בַּשָּׂמֶן נְחִינָת שָׁמֶן (פֶּעַם שְׂוִיָּה), לְבָלִילָה. וְרִקְקִי מִצָּת = אַפִּיָּה בַתִּנּוֹר מִשְׁוִיָּה בְּשָׁמֶן

ו. לַיִשָּׁה

עֲרֹבֹב הַשָּׁמֶן הַסֵּלֶת וְהַמִּים
בַּיָּד. לְאוֹרֶךְ הַכֶּתֶת הָעֵשָׂה, צִרִיךְ
לְהִזְהָר שֶׁהַבָּצֶק לֹא יִחַמֵּינָ.

ה. נְתִינֵת פִּים

שׁוּפָף מִים פּוֹשְׁרִים
א. בְּכַדִּי שְׂוִיָּה נָח לְלוּשׁ.
ב. הַמִּנְחָה צִרִיכָה לִהְיוֹת "מִצָּה"
וְאִסּוּר לֹא לְהַחֲמִיץ.

ז. בָּלִילָה

עֲרֹבֹב הַשָּׁמֶן
וְהַסֵּלֶת בַּיָּד.

ט. קטוף בָּמִים

בַּעַל הַקָּרְבָּן טוֹבֵל אֶת
יָדָיו בְּמַיִם וּמַחְלִיק אֶת
הַחֲלֹת בְּמַיִם.

ח. עֲרִיכָה

עֲשֵׂה מִכָּל הַתִּיכָת
בְּצֶק חֹלֶה.

ז. הַלֹּקֶת הָעִיסָה

לְאַחַר הַלֵּישָׁה,
מַחְלִקִּים אֶת הָעִיסָה
לְעֶשְׂרֵה חֲלָקִים
שְׁווִים.

ט. קטוף בָּמִים

בַּעַל הַקָּרְבָּן טוֹבֵל אֶת
יָדָיו בְּמַיִם וּמַחְלִיק אֶת
הַרְקִיקָן בְּמַיִם.

ח. עֲרִיכָה

עֲשֵׂה מִכָּל הַתִּיכָת
בְּצֶק חֹלֶה.

ז. הַלֹּקֶת הָעִיסָה

לְאַחַר הַלֵּישָׁה, מַחְלִקִּים
אֶת הָעִיסָה לְעֶשְׂרֵה חֲלָקִים
שְׁווִים.

יב. יציקת נשמן
(פעם שלישית)

יציקת הנשמן הנותר
על פתיתי החלות.

יא. פתיגה = שובר לחתיכות

מכילים מהחלות פתיתים בגודל כגודל פתיגה, 27 גרם או 33 גרם, על מנת שהכנה יוכל לעשות קמיצה. וכך עושים: מקפל ומפריד כל חלה לשני חצאים - שתי חתיכות, ואת השתים הללו מקפל שוב ומפריד לשתי חתיכות. כך שמקבלים ארבע חתיכות מפל חלה.

י. אפיה / טיגון

מטגון אופה את החלות
במחבת ללא דפנות.

פתיגה- שובר לחתיכות ויצקת עליו נשמן יציקת נשמן (פעם שלישית) לאחר
הכלילה מנחה הוא:

יב. יציקת נשמן
(פעם שלישית)

יציקת הנשמן הנותר
על פתיתי הרקיקון

ט. פתיגה שובר לחתיכות

מכילים מהרקיקון פתיתים בגודל כגודל פתיגה, 27 גרם או 33 גרם, על מנת שהכנה יוכל לעשות קמיצה. וכך עושים: מקפל ומפריד כל רקיק לשני חצאים - שתי חתיכות, ואת השתים הללו מקפל שוב ומפריד לשתי חתיכות. כך שמקבלים ארבע חתיכות מפל רקיק.

י. אפיה / טיגון

מטגון אופה את
הרקיקון בסיר עמק.

סדר הקרבת הפנחה

נעשיות על ידי הכהנים

הקמיעה

הגשה

הבאת הפנחה לכהן

איסוף ונתינת הלבונה על הקומץ

נעשיות הקמיעה מקביל לשריטה

מכנים את כף ידו סוגר שלש אצבעות מוציא את ידו

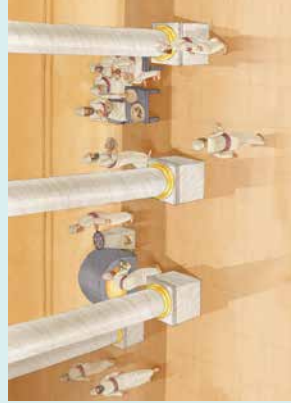
הולכה למזבח מקביל הולכה

הכנסת הקמיעה לכלי שרת מקביל קבלת הדם

אכילת שרי הפנחה

הקטרה מקביל זריקה הדם

מליחה

קרבן שלמים - בקר

קָרְבַּן שְׁלָמִים

הַקִּדְמָה לְקָרְבַּן שְׁלָמִים

שם הקרבן: קרבן שלמים.

הסבה לשמו: 1. הוא מביא שלום לעולם.

2. מכיון שהמזבח, הכהנים והבעלים - כל אחד מהם מקבל חלק מהקרבן, והוא עושה שלום בין כלם.

מי מביא קרבן שלמים? ישנם שני סוגי קרבנות שלמים: שלמי יחיד ושלמי צבור.

הסבה להקרבת קרבן שלמים:

שלמי יחיד: אותם מביא אדם הרוצה להתקרב אל ה' ולהודות לו על חסדיו הבאים עליו תמיד.

חיוב נוסף יש - להביא שלמים בשלש הרגלים, והם: **שלמי חגיגה, שלמי שמחה, חגיגת ארבעה עשר, שלמי בכורים, שלמי הגר, איל גזיר, וכן המביא קרבן תודה.**

שלמי צבור הם הקרבן הבא: כבשי העצרת: בחג השבועות מביאים, נוסף לקרבנות המוסף, גם קרבן שתי הלחם, וביחד אתם שני כבשים לשלמים.

חאיזה חין מביאים? בקר - זכרים ונקבות. צאן - עזים, כבשים - זכרים ונקבות. ויקרא פרק ג' פסוקים ו', ז'.

למי נאכל? בשרו מתחלק לשלושה: **האמורים** - קרבים על גבי המזבח. **החזה והשוק** - נתנים לכהנים לאכילה, ו**שאר בשר הקרבן** - נאכל על ידי הבעלים. ויקרא פרק ג' פסוק א' ברש"י ד"ה שלמים.

מקום השחיטה: בכל מקום בעזרה. ויקרא פרק ג', ה'.

עבודת הדם: זריקת הדם - שתי מתנות שהן ארבע תחת חוט הסקרא.

מקום האכילה: קרבן שלמים הוא מסוג הנקרא "קדשים קלים", בשרו נאכל בבית המקדש ובכל השטח המקדש של ירושלים.

סדר הקרבת קרבן שלמים - בקר

צטטו מהפסוק, באיזה בעל חיים בחר בעל הקרבן להביא את קרבנו.

(מעמוד 10 בחוברת המדבקות)

(א) ואם זבח שלמים קרבנו אם מן הבקר הוא מקריב אם זכר אם נקבה תמים יקריבנו לפני ה'.

לפניכם סדר עבודת קרבן שלמים ממין בקר. צטטו מהפסוקים שלפניכם, את הדין שהתורה מצוה לעשות בכל שלב בעבודת הקרבן, והדביקו את המדבקה.

המדבקות מופיעות, בחוברת המדבקות, בעמוד 9 ובמעמוד 10

עבודת הכשרת הקרבן

א. בקור קמום

בעל הקרבן מביא את הבקמה ל"מבקר", הבודק אם נפל בה מום.

ב. הקדשה

בדומה לקרבן עולה, בעל הקרבן מביא את קרבנו לפתח העזרה, מקדשו ואומר: "הרי זו לשלמים".

עבודת הדם

ה. מקום השחיטה

קרְבַּן שְׁלָמִים נִשְׁחַט בְּכָל מְקוֹם
בְּעֶזְרָה (עֶזְרֵת כְּהֹנִים וְעֶזְרֵת
יִשְׂרָאֵל).

מִמְקָמִים אֶת הַקְּרָבָן לַשְּׁחִיטָה,
בְּעֶזְרָה, בְּצַד צִפּוֹן שֶׁל מִזְבֵּחַ
הָעוֹלָה, כְּשִׁפְנִיָּה וְרֹאשָׁה שֶׁל
הַבְּהֵמָה מְפִנִּים לְעֵבֶר הַהִיכָל.

מִכִּיּוֹן שְׂבָבִית הַמִּקְדָּשׁ הַשְּׁנִי
תִּקְנֶנּוּ שְׁשִׁחִיטַת הַקְּרָבָנוֹת
תִּהְיֶה רַק בְּטַבְּעוֹת הַקְּבוּעוֹת
בְּצִפּוֹן הַמִּזְבֵּחַ, לָכֵן גַּם אֶת קְרָבָן
הַשְּׁלָמִים שִׁחְטוּ בְּצִפּוֹן הַמִּזְבֵּחַ.

(ב) וְסָמַךְ יָדוֹ עַל רֹאשׁ קְרָבָנוֹ
וְשִׁחְטוֹ פָּתַח אֹהֶל מוֹעֵד
וְזָרְקוּ בְּנֵי אֹהֶל הַפְּהִינִים אֶת
הַדָּם עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:

ג. הבאה

בַּעַל הַקְּרָבָן מְכַנִּים אֶת הַקְּרָבָן
אֶל הָעֶזְרָה.

ד. סמיכה ודברי שביח

בַּעַל הַקְּרָבָן סוֹמֵךְ אֶת יָדָיו בְּכָל
כַּחוֹ בֵּין קַרְנֵי הַקְּרָבָן וּמִשְׁבַּח אֶת
ה' עַל כָּל הַחֲסָדִים שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ.
רַמְבַּ"ם עה"ק ג', ט"ו.

(ב) וְסָמַךְ יָדוֹ עַל רֹאשׁ קְרָבָנוֹ
וְשִׁחְטוֹ פָּתַח אֹהֶל מוֹעֵד
וְזָרְקוּ בְּנֵי אֹהֶל הַפְּהִינִים אֶת
הַדָּם עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:

ו. שְׁחִיטָה

הכֹּהֵן אוֹ בַעַל הַקֶּרְבֵּן שׁוֹחֵט שְׁנֵי סִימָנִים בְּצוּאָר הַבְּהֵמָה - הַקֶּנֶה וְהַנֶּשֶׁט.

(ב) וְסָמַךְ יָדוֹ עַל רֹאשׁ קֶרְבָּנוֹ וְשָׁחֲטוּ פֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְזָרְקוּ בְּנֵי אֶהֱרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת הַדָּם עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:

ז. קִבְּלַת הַדָּם

בְּדוֹמָה לְקֶרְבֵּן עוֹלָה, גַּם בְּקֶרְבֵּן שְׁלָמִים הַכֹּהֵן מִקְבֵּל אֶת הַדָּם בְּמִזְרֶק בְּאֶזְזוֹר הַשְּׁחִיטָה.

ח. הוֹלַכַת הַדָּם

בְּדוֹמָה לְקֶרְבֵּן עוֹלָה, גַּם בְּקֶרְבֵּן שְׁלָמִים הַכֹּהֵן מוֹלִיךְ אֶת הַדָּם (דָּם הַנֶּפֶשׁ) אֶל הַמִּזְבֵּחַ כְּדֵי לְזַרֵּק אֶת הַדָּם עַל הַמִּזְבֵּחַ.

י. שְׁפִיכַת הַשִּׁירִים

בְּדוֹמָה לְקָרְבָּן עוֹלָה, גַּם בְּקָרְבָּן
שְׁלָמִים הִכְהֵן שׁוֹפֵךְ אֶת שִׁירֵי
הַדָּם עַל הַיִּסּוּד הַדְּרוּמִי שֶׁל
הַמִּזְבֵּחַ.

פרקד

(ו) ... וְאֵת כָּל דָּם הַפֶּר יִשְׁפֹּךְ
אֶל יִסּוּד מִזְבֵּחַ הָעֹלָה אֲשֶׁר
פָּתַח אֱהֵל מוֹעֵד:

עֲבוֹדַת הַבָּשָׂר

יא. הַפֶּשֶׁט

בְּדוֹמָה לְקָרְבָּן עוֹלָה, גַּם בְּקָרְבָּן
שְׁלָמִים הִכְהֵן אוּ בַעַל הַקָּרְבָּן
מְסִיר אֶת עוֹר הַקָּרְבָּן וְחוֹתֵךְ אֶת
בָּטֶן הַקָּרְבָּן, כְּדִי שְׂיוּכַל לְהוֹצִיא
בְּקָלוֹת אֶת הָאֲמוּרִים (חֲלָבִים).

מִתְנָה רִאשׁוֹנָה

ט. זְרִיקַת הַדָּם

הִכְהֵן זֹרֵק מִרְחוֹק אֶת הַדָּם -
"שְׁתִּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אֲרֵבַע":
זְרִיקָה אַחַת - בְּצַד צְפוֹן-מִזְרָח
שֶׁל הַמִּזְבֵּחַ, וְזְרִיקָה שְׁנִיָּה - בְּצַד
דְּרוֹם-מַעֲרָב שֶׁל הַמִּזְבֵּחַ.

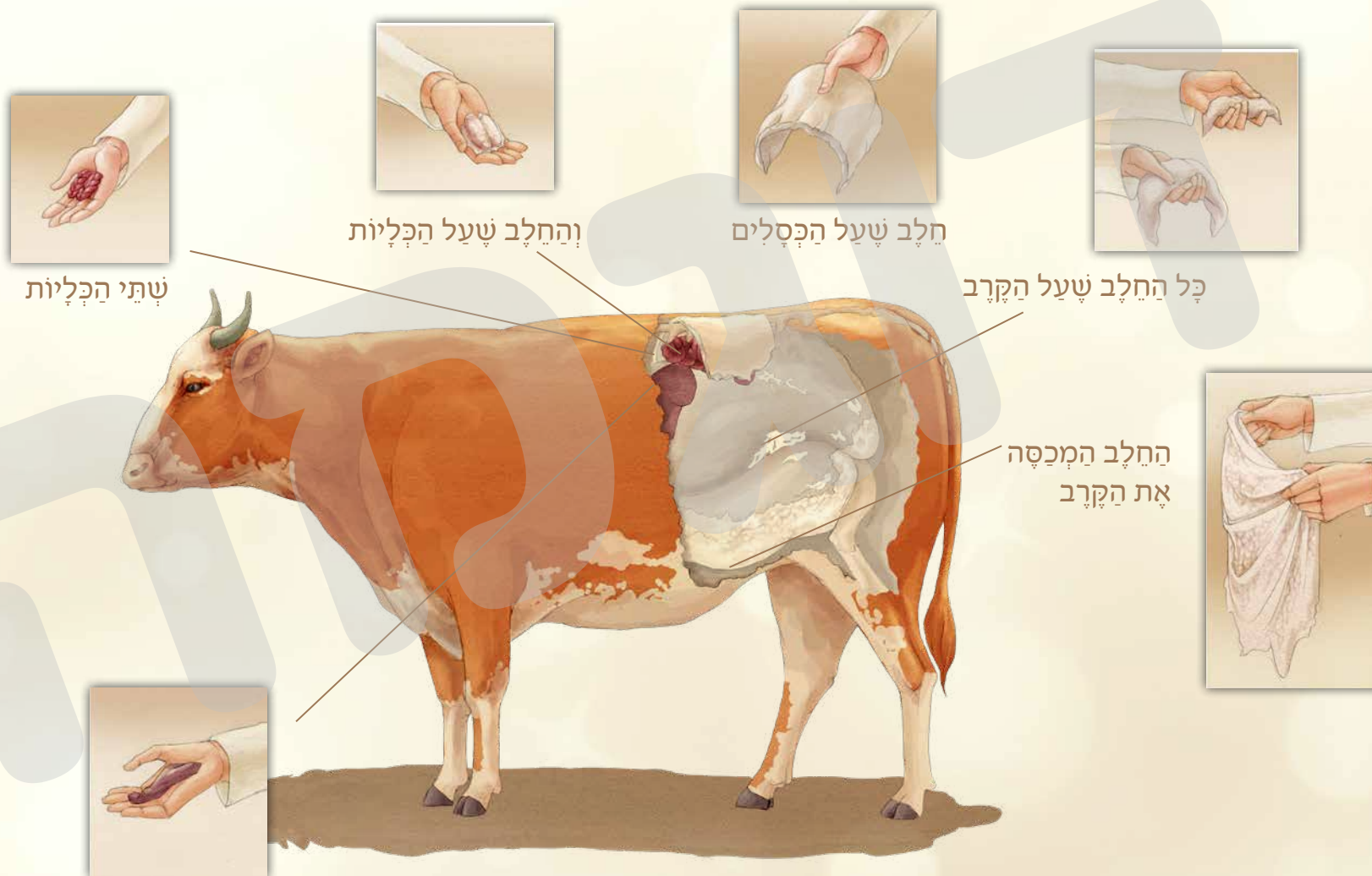
(ב) וְסָמַךְ יָדוֹ עַל רֹאשׁ קָרְבָּנוֹ
וְשִׁחֲטוּ פָּתַח אֱהֵל מוֹעֵד
וְזָרְקוּ בְּנֵי אֶהֱרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת
הַדָּם עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:

מִתְנָה שְׁנִיָּה

יב. הוצאת האמורים

אדם המביא קרבן שלמים - לאחר שחיטת הקרבן, זריקת הדם והפשטת עור הקרבן, מפרישים מן הקרבן ששה חלקים שאותם מקטירים על גבי המזבח, והם הנקראים "אמורים". ובכבשה נוספת גם האליה.

בתמונה זו נכיר את ששת חלקי האמורים המקטרים על גבי המזבח, לקרבן שלמים ממין הבקר.

יותרת הכבד עם מעט מן הכבד

(ג) וְהִקְרִיב מִזֶּבַח הַשְּׁלָמִים אִשָּׁה לַה' אֶת הַחֹלֶב הַמִּכֶּסֶה אֶת הַקֶּרֶב וְאֶת כָּל הַחֹלֶב אֲשֶׁר עַל הַקֶּרֶב:
 (ד) וְאֶת שְׁתֵּי הַכְּלִיֹּת וְאֶת הַחֹלֶב אֲשֶׁר עָלֵהֶן וְאֶת הַחֹלֶב אֲשֶׁר עָלֵהֶן אֲשֶׁר עַל הַכֶּסֶלִים וְאֶת הַיֹּתֶרֶת עַל הַכֶּבֶד עַל הַכְּלִיֹּת יְסִירָנָה:

וְהַחֹלֶב שֶׁעַל הַכְּלִיֹּת

הַחֹלֶב הַמִּכֶּסֶה אֶת הַקֶּרֶב

קָרוֹם לֶבֶן הַמִּכֶּסֶה אֶת כָּל אֵיבְרֵי
הָעֶכּוֹל שֶׁל הַבְּהֵמָה

חֹלֶב שֶׁעַל הַכֶּסֶלִים

צִדָּדִים, וְהוּא הַחֹלֶב
שֶׁנִּמְצָא בְּשׁוּי צִדֵּי הַבֶּטֶן

כָּל הַחֹלֶב שֶׁעַל הַקֶּרֶב

וְהוּא נִמְצָא בֵּין אֵיבְרֵי הָעֶכּוֹל

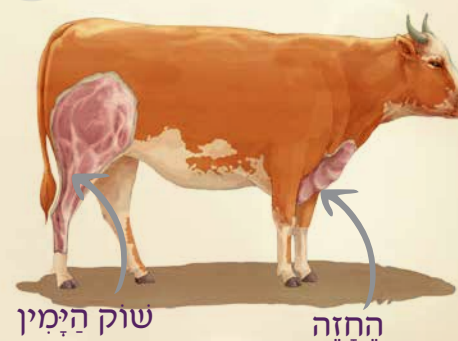
יֹתֶרֶת הַכֶּבֶד עִם קַעֲט מִן הַכֶּבֶד

קָרוֹם הַמַּבְדִּיל בֵּין הָרְאוֹת לְבֵין הַכֶּרֶס,
וּבִקְצָה הַקָּרוֹם יֵשׁ בְּשׁוּר אָדָם, וְהוּא
יֹתֶרֶת הַכֶּבֶד

שְׁתֵּי הַכְּלִיֹּת

יג. נתוח, והוצאת החזה ושוק הימין

לאחר הוצאת האמורים חותך הכהן את גוף הקרבן לחלקים, בדומה לקרבן עולה, ומפריש מהקרבן את החזה. החזה הוא החלק בקרבן הפונה כלפי הקרקע כשהבהמה עומדת. ושוק הימין - רגל ימין. והם ינתנו לכהנים לאחר תנופה. ואת שאר החלקים יקבל הבעלים שעורך סעודה. את הנתוח יכול לבצע גם זר (כל אדם).

יד. הולכת האמורים

הכהנים מוליכים את האמורים לכבש המזבח ומניחים אותם שם.

טו. מליחת האמורים

גם בקרבן שלמים הכהן מפזר מלח על האמורים בטרם יקטרו באש.

טז. הקטרה

הכהן עולה לסוף הכבש וזורק את האמורים (החלבאים) לאש המערכה.

יז. עריכה

לאחר זריקת האמורים למערכה, הכהן מסדר אותם.

יח. חלקת החזה ושוק הימין לכהנים

לאחר הקטרת האמורים, ראש בית אב של אותו יום מחלק את החזה ושוק הימין בשונה לכל כהני בית האב של אותו יום. לכהנים מתר לאכל את השוק והחזה עם בני משפחותיהם.

יט. אכילת הבצלים

בעל הקרבן עושה סעודה לכבוד אכילת השלמים. הוא קורא לבני ביתו ולאזהביו, ובסעודה הוא מספר את חסדי ה' יתברך ומהלל אותו. הכתב והקבלה, ויקרא פרק ג'. בשור קרבן השלמים נאכל לשני ימים ולילה אחד.

קרבן שלמים - צאן

סדר הקרבת קרבן שלמים - צאן

(ו) ואם מן הצאן קרבנו לזבח שלמים
לה' זכר או נקבה תמים יקריבנו:

צטטו מהפסוק, איזה בעל חיים
יכול בעל הקרבן להביא את
קרבנו, והדביקו את המדבקה
המתאימה. (מעמוד 8 בחוברת המדבקות)

לפניכם סדר עבודת קרבן שלמים ממין צאן. צטטו מהפסוקים שלפניכם, את הדין שהתורה מצוה לעשות בכל שלב בעבודת הקרבן, והדביקו את המדבקה.

המדבקות מופיעות, בחוברת המדבקות, בעמוד 11 ובמעמוד 12

עבודת הכשרת הקרבן

א. בקור חסום

בעל הקרבן מביא את הקרבן
ל"מבקר", הבודק אם נפל בה
מום.

ב. הקדשה

בדומה לקרבן עולה, בעל הקרבן
מביא את קרבנו לפתח העזרה,
מקדשו ואומר: "הרי זו לשלמים".

עבודת הדם

ה. מקום השחיטה

קרְבַּן שְׁלָמִים נִשְׁחַט בְּכָל מְקוֹם בְּעֶזְרָה (עֶזְרַת כְּהֹנִים וְעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל).

מִמְקָמֵים אֵת הַקֶּרְבָּן לְשַׁחֲטָה, בְּעֶזְרָה, בְּצַד צִפּוֹן שֶׁל מִזְבֵּחַ הָעוֹלָה, כְּשִׁפְנִיָּה וְרֹאשָׁה שֶׁל הַבְּהֵמָה מְפָנִים לְעֵבֶר הַהִיכָל.

הַכֹּהֵן אוֹ בַּעַל הַקֶּרְבָּן שׁוֹחֵט אֵת הַבְּהֵמָה כְּשִׁפְנִיָּה וְרֹאשָׁה שֶׁל הַבְּהֵמָה מְפָנִים לְעֵבֶר הַהִיכָל. מְכִיּוֹן שְׂבִיבִית הַמִּקְדָּשׁ הַשְּׁנִי תִקְנוּ שְׁשִׁחִיטַת הַקֶּרְבָּנוֹת תִּהְיֶה רַק בְּטַבְּעוֹת הַקְּבוּעוֹת בְּצִפּוֹן הַמִּזְבֵּחַ, לָכֵן גַּם אֵת קֶרְבַּן הַשְּׁלָמִים שִׁחֲטוּ בְּצִפּוֹן הַמִּזְבֵּחַ.

(ח) וְסָמַךְ אֵת יָדוֹ עַל רֹאשׁ קֶרְבָּנוֹ וְשָׁחַט אֹתוֹ לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וְזָרְקוּ בְּנֵי אֹהֶל־אֵת דָּמוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:

ג. הבאה

בַּעַל הַקֶּרְבָּן מְכַנִּיס אֵת הַקֶּרְבָּן אֶל הָעֶזְרָה.

(ו) אִם כְּשֹׁב הוּא מְקָרִיב אֵת קֶרְבָּנוֹ וְהִקְרִיב אֹתוֹ לִפְנֵי ה':

ד. סמיכה ודברי שִׁבַּח

בַּעַל הַקֶּרְבָּן סוֹמֵךְ אֵת יָדָיו בְּכָל כַּחוֹ בֵּין קַרְנֵי הַקֶּרְבָּן וּמִשְׁבַּח אֵת ה' עַל כָּל הַחֲסָדִים שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ. רַמְבַּ"ם עה"ק ג', ט"ו.

(ח) וְסָמַךְ אֵת יָדוֹ עַל רֹאשׁ קֶרְבָּנוֹ וְשָׁחַט אֹתוֹ לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וְזָרְקוּ בְּנֵי אֹהֶל־אֵת דָּמוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:

ו. שחיטה

הכהן או בעל הקרבן שוחט שני סימנים בצואר הבהמה - הקנה והושט.

(ב) וסמך ידו על ראש קרבנו ושחטו פתח אהל מועד וזרקו בני אהרן הכהנים את הדם על המזבח סביב:

ז. קבלת הדם

בדומה לקרבן עולה, גם בקרבן שלמים הכהן מקבל את הדם במזרק באזור השחיטה.

ח. הולכת הדם

בדומה לקרבן עולה, גם בקרבן שלמים הכהן מוליך את הדם (דם הנפש) אל המזבח כדי לזרק את הדם על המזבח.

י. שְׁפִיכַת הַשִּׁירִים

בְּדוֹמָה לְקָרְבָּן עוֹלָה, גַּם בְּקָרְבָּן
שְׁלָמִים הִכְהֵן שׁוֹפֵךְ אֶת שִׁירֵי
הַדָּם עַל הַיִּסּוּד הַדְּרוֹמִי שֶׁל
הַמִּזְבֵּחַ.

פרקד

(ו) ... וְאֵת כָּל דָּם הַפֶּר יִשְׁפֹּךְ
אֶל יִסּוּד מִזְבֵּחַ הָעֹלָה אֲשֶׁר
פָּתַח אֱהֵל מוֹעֵד:

עֲבוֹדַת הַבָּשָׂר

יא. הַפֶּשֶׁט

בְּדוֹמָה לְקָרְבָּן עוֹלָה, גַּם בְּקָרְבָּן
שְׁלָמִים הִכְהֵן אוֹ בַּעַל הַקָּרְבָּן
מְסִיר אֶת עוֹר הַקָּרְבָּן וְחוֹתֵךְ אֶת
בָּטֶן הַקָּרְבָּן, כְּדִי שְׂיוּכַל לְהוֹצִיא
בְּקָלוֹת אֶת הָאֲמוֹרִים (חֲלָבִים).

מִתְנָה רִאשׁוֹנָה

ט. זְרִיקַת הַדָּם

הִכְהֵן זֹרֵק מִרְחוֹק אֶת הַדָּם -
"שְׁתֵּי מִתְנּוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע":
זְרִיקָה אַחַת - בְּצַד צְפוֹן-מִזְרָח
שֶׁל הַמִּזְבֵּחַ, וְזְרִיקָה שְׁנִיָּה - בְּצַד
דְּרוֹם-מַעֲרָב שֶׁל הַמִּזְבֵּחַ.

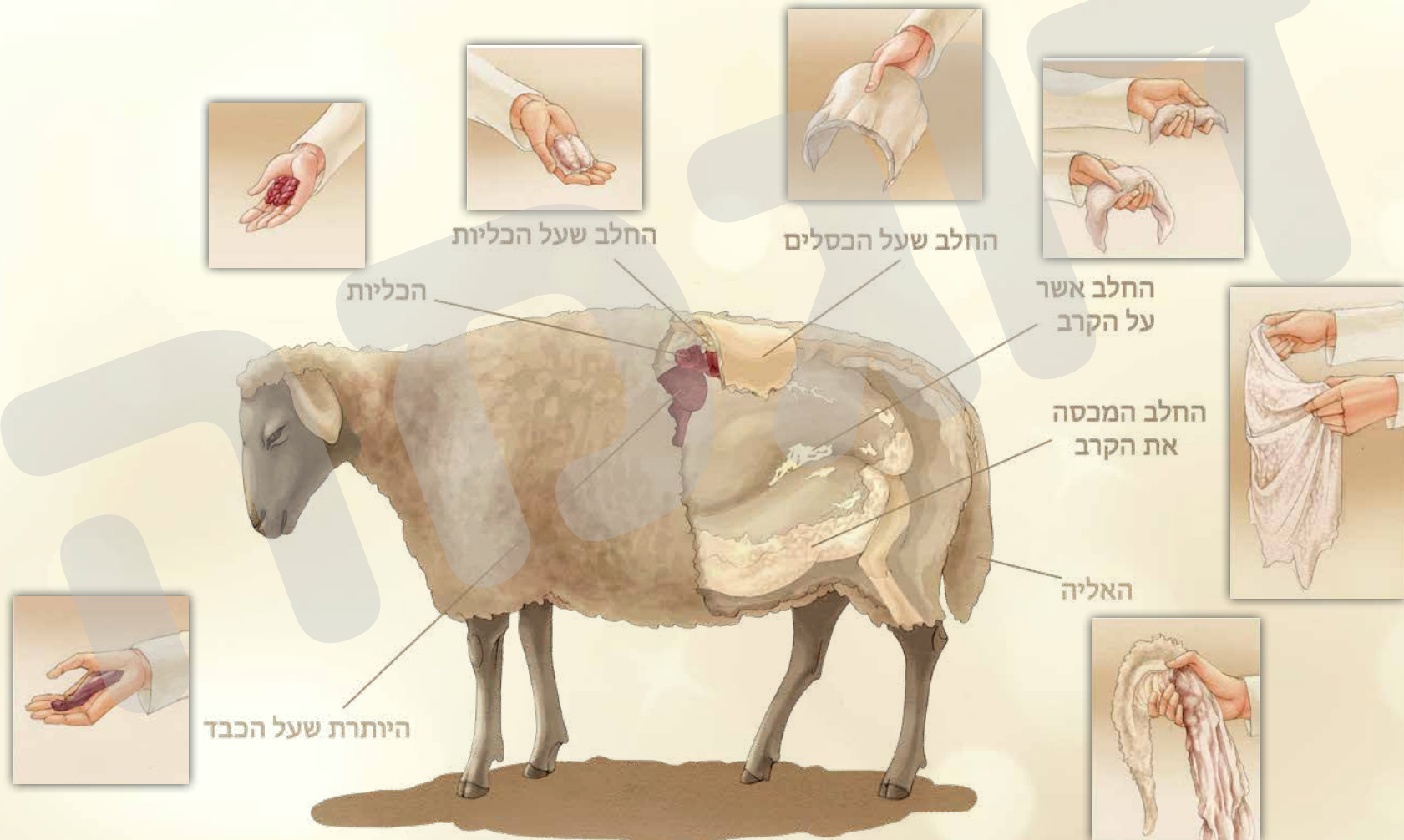
(ח) וְסָמַךְ אֶת יָדוֹ עַל רֹאשׁ
קָרְבָּנוֹ וְשָׁחַט אֹתוֹ לִפְנֵי אֱהֵל
מוֹעֵד וְזָרְקוּ בְּנֵי אֶהֱרָן אֶת דָּמוֹ
עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:

מִתְנָה שְׁנִיָּה

יב. הוצאת האמורים

אדם המביא קרבן שלמים - ממין הצאן לאחר שחיטת הקרבן, זריקת הדם והפשטת עור הקרבן, מפרישים מן הקרבן ששה חלקים שאותם מקטירים על גבי המזבח, והם הנקראים "אמורים". ובכבשה נוספת גם האליה.

בתמונה זו נכיר את שבעת חלקי האמורים המקטרים על גבי המזבח, לקרבן שלמים או לקרבן חטאת ממין הצאן - עזים וכבשים.

(ט) וְהִקְרִיב מִזֵּבַח הַשְּׁלָמִים אִשָּׁה לֵה' חֶלְבוֹ הָאֵלִיָּה תְּמִימָה לְעֹמֶת הָעֶזְרָה יְסִירָנָה וְאֵת הַחֶלֶב הַמִּכְסָּה אֵת הַקָּרֵב וְאֵת כָּל הַחֶלֶב אֲשֶׁר עַל הַקָּרֵב: (י) וְאֵת שְׁתֵּי הַכָּלִיֹּת וְאֵת הַחֶלֶב אֲשֶׁר עָלֶהֶן אֲשֶׁר עַל הַכֹּסֶלִים וְאֵת הַיֹּתֶרֶת עַל הַכֶּבֶד עַל הַכָּלִיֹּת יְסִירָנָה:

הָאֵלִיָּה

הָאֵלִיָּה הִיא הַחֶלֶק הָאֲחֻרִי שֶׁל הַכֶּבֶשֶׁה, הַמִּתְחִיל מִן הַכָּלִיֹּת לְכוּן צֵד הַזָּנֵב וְלִמְטָה עַד סוֹף הַזָּנֵב.

הַחֶלֶב הַמִּכְסָּה אֵת הַקָּרֵב

קָרוֹם לִבָּן הַמִּכְסָּה אֵת כָּל אֵיבְרֵי הָעֶכּוֹל שֶׁל הַבְּהֵמָה

כָּל הַחֶלֶב שֶׁעַל הַקָּרֵב

וְהוּא נִמְצָא בֵּין אֵיבְרֵי הָעֶכּוֹל

שְׁתֵּי הַכָּלִיֹּת

וְהַחֶלֶב שֶׁעַל הַכָּלִיֹּת

חֶלֶב שֶׁעַל הַכֹּסֶלִים

צִדָּדִים, וְהוּא הַחֶלֶב שֶׁנִּמְצָא בְּשְׁנֵי צְדֵי הַבֶּטֶן

יֹתֶרֶת הַכֶּבֶד עִם מַעֲט מִן הַכֶּבֶד

קָרוֹם הַמִּבְדִּיל בֵּין הָרְאוֹת לִבָּן הַכֹּרֶס, וּבִקְצָה הַקָּרוֹם יֵשׁ בֶּשָׂר אָדָם, וְהוּא יֹתֶרֶת הַכֶּבֶד

יג. נתוח, הוצאת החזה ושוק הימין

לאחר הוצאת האמורים חותך הכהן את גוף הקרבן לחלקים, בדומה לקרבן עולה, ומפריש מהקרבן את החזה. החזה הוא החלק בקרבן הפונה כלפי הקרקע כשהבהמה עומדת. ושוק הימין - רגל ימין. והם ינתנו לכהנים לאחר תנופה. ואת שאר החלקים יקבל הבעלים שעורך סעודה. את הנתוח יכול לבצע גם זר (כל אדם).

יד. הולכת האמורים

הכהנים מוליכים את האמורים לכבש המזבח ומניחים אותם שם.

טו. מליחת האמורים

גם בקרבן שלמים הכהן מפזר מלח על האמורים בטרם יקטרו באש.

תנופה

יָדִיו תְּבִיאֶנָּה אֶת אִשִּׁי ה' ... לְהַנִּיף אֹתוֹ תְּנוּפָה לְפָנֵי ה'

בְּקֶרֶן שְׁלָמִים יֵשׁ עֲבוֹדָה הַמִּיחָדָת לְבַעַל הַקֶּרֶן: הוּא מְצֹנָה לְהַנִּיף אֶת הָאֲמֹרִים.
עַם הַחֲזָה וְשׁוֹק יָמִין (רֶגֶל יָמִין) בְּיָחַד, וְלֹא בְּנִפְרָד, לְפָנֵי ה'.

ב. נְתִינַת הָאֲמֹרִים לְבַעַל הַקֶּרֶן הַשְּׁנִי

כְּשֶׁמִּגִּיעַ הַכֹּהֵן אֶל מִזְבֵּחַ הַמִּזְבֵּחַ, כֹּהֵן שֵׁנִי מַעְבִּיר אֶת חֲלָקֵי הַקֶּרֶן מִיָּדָיו שֶׁל הַכֹּהֵן הָרִאשׁוֹן לְכַפּוֹת יָדָיו שֶׁל בְּעַל הַקֶּרֶן בַּסֵּדֶר הַבָּא: עַל כַּפּוֹת יָדָיו הַחֲלָבִים הַבָּאִים: הַמִּכְסָּה אֶת הַקֶּרֶב, וְשֶׁעַל הַקֶּרֶב, וְשֶׁעַל הַכְּסָּלִים. עֲלֵיהֶם שׁוֹק הַיָּמִין וְהַחֲזָה, וּמַעֲלִיָּהֶם שְׁתֵּי הַכְּלִיּוֹת וְיוֹתֶרֶת הַכֶּבֶד וְהָאֵלִיָּה. כֵּן שֶׁהַסֵּדֶר הַתֵּהֵפֹךְ וּמָה שֶׁהָיָה לְמַעַלָּה, עַכְשָׁיו נִמְצָא לְמַטָּה. עַל פִּי הַרְמָבָם מַע"ק ה"ט ו' ח'.

א. הַבָּאת הָאֲמֹרִים וְשׁוֹק הַיָּמִין וְהַחֲזָה לְתֵנוּפָה

בְּעַל הַקֶּרֶן נֶעֱמַד בְּמִזְבֵּחַ הָעֶזְרָה, בְּסִמּוּךְ לְקִיר הַמִּזְבֵּחַ מִנְחוֹת ס"א ב' שֶׁם רַש"י. כֹּהֵן רִאשׁוֹן בָּא מִבֵּית הַמִּטְבָּחִים אֶל בְּעַל הַקֶּרֶן וּמִבִּיא בְּיָדוֹ אֶת חֲלָקֵי הַקֶּרֶן הַמוֹנָפִים, כְּאֲשֶׁר הֵם מְסֻדָּרִים עַל כַּפּוֹת יָדָיו בַּסֵּדֶר הַבָּא:

אִם הַקֶּרֶן הוּא כָּבֵשׂ, מִנִּיחַ רִאשׁוֹן אֶת הָאֵלִיָּה וּמַעֲלִיָּה אֶת שְׁתֵּי הַכְּלִיּוֹת וְיוֹתֶרֶת הַכֶּבֶד, עֲלֵיהֶם - הַחֲזָה וְשׁוֹק הַיָּמִין, וְעֲלֵיהֶם - הַחֲלָבִים: הַמִּכְסָּה אֶת הַקֶּרֶב, וְשֶׁעַל הַקֶּרֶב, וְשֶׁעַל הַכְּסָּלִים, וְהַחֲלָב שֶׁעַל הַכְּסָּלִים.

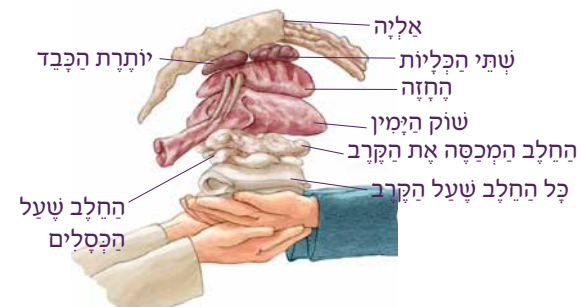

ג. התנופה

הכהן השני מניח את שתי ידיו מתחת לידי בעל הקרבן, ושניהם מבצעים את התנופה. הם מניפים בצורה הבאה: מוליך ומביא לכוונים הבאים, לארבע רוחות העולם - לצפון, לדרום, למזרח, למערב ולכוון מעלה ומטה.

הבעלים כהן שני

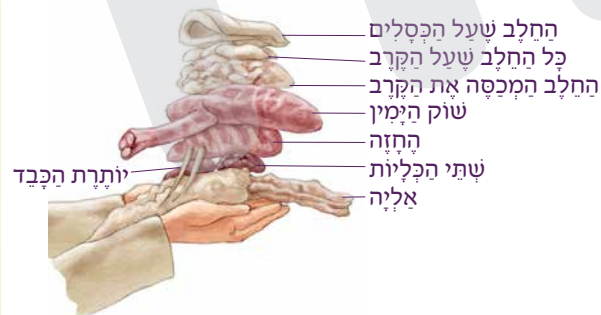
ד. העברת האמורים, החזה והשוק לכהן המקטיר

לאחר התנופה הכהן השני, המניח מעביר את האמורים מידי שני הבעלים לכהן שלישי, כשהם מסדרים על כפות ידיו בסדר הבא: האליה, שתי הכליות ויותרת הכבד, עליהם החזה ושוק הימין, ומעליהם החלבונים: המכסה את הקרב, ושעל הקרב, ושעל הכליות, והחלב שעל הכסלים.

כך יוצא שסדר האמורים נעשה כסדר הבאתם כבתחלה, שהובאו מבית המטבחיים.

כהן שלישי כהן שני הבעלים

טז. הקטרה

הכהן עולה לסוף הכבש וזורק את האמורים (החלבים) לאש המערכה.

(יא) והקטירו הכהן המזבחה לחם אשה לה':

יז. עריכה

לאחר זריקת האמורים למערכה, הכהן מסדר אותם.

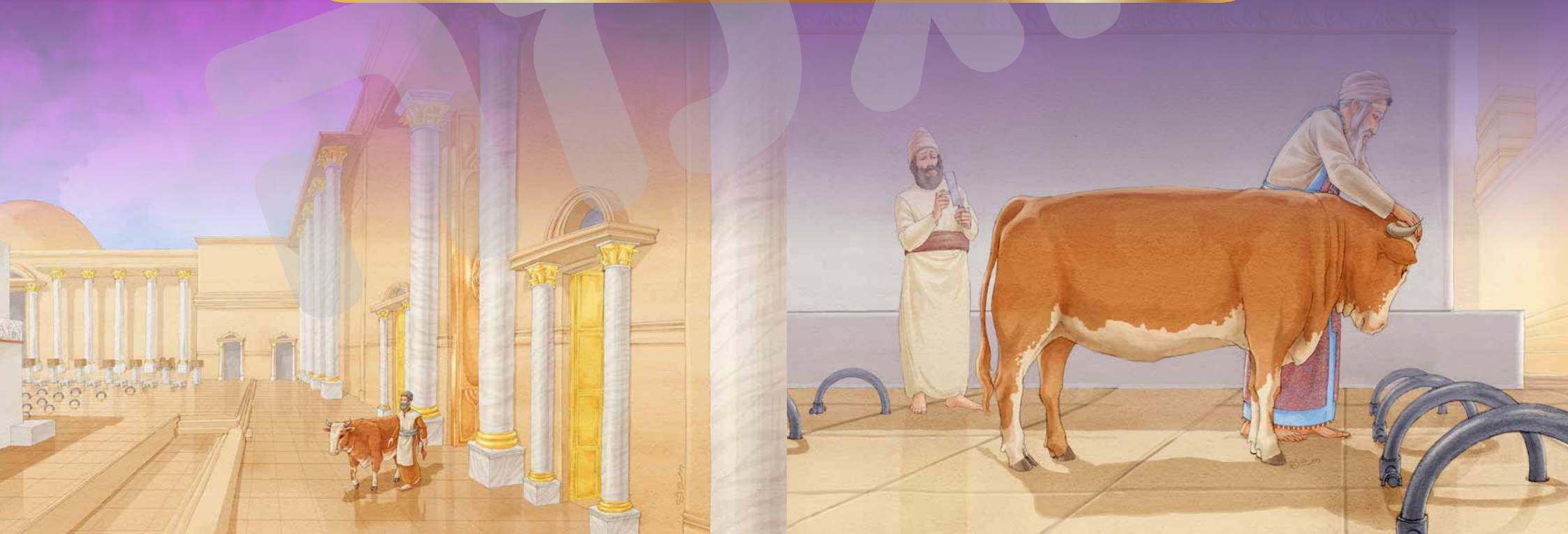
יח. חלקת החזה ושוק הימין לפהנים

לאחר הקטרת האמורים, ראש בית אב של אותו יום מחלק את החזה ושוק הימין בשונה לכל פהני בית האב של אותו יום. לפהנים מתר לאכל את השוק והחזה עם בני משפחותיהם.

יט. אכילת הבצלים

בעל הקרבן עושה סעודה לכבוד אכילת השלמים. הוא קורא לבני ביתו ולאזהביו, ובסעודה הוא מספר את חסדי ה' יתברך ומהלל אותו. הכתב והקבלה, ויקרא פרק ג'. בשר קרבן השלמים נאכל לשני ימים ולילה אחד.

קרבן חטאת של הכהן הקנשיח

קָרְבַּן חֲטָאת שֶׁל הַכֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ

הַקִּדְמָה לְקָרְבַּן חֲטָאת שֶׁל הַכֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ

שם הקרבן: פר הכהן המשיח.

הסבה לשמו: על שם המביא אותו.

איזה סוג חטאת? קרבן כהן המשיח נקרא גם "חטאת פנימית" מהטעם שעבודת הדם נעשית בהיכל פנימה. והוא נקרא גם "חטאת הנשרפת" מהטעם שהאמורים ובשר הקרבן נשרפים.

מי מביא קרבן חטאת? הכהן המשיח.

מי הוא הכהן המשיח? הכהן המשיח הוא הגדול שנגמשח בשמן המשחה בעת שהתמנה לתפקידו, לפיכך הוא נקרא "הכהן המשיח".

הסבה להקרבת קרבן חטאת: כשהכהן המשיח הוא הכהן הגדול, טעה והורה לעצמו ללא כונה להתיר דבר שאסור לעשותו, שעליו כתוב בתורה "לא תעשה" וחייב עליו כרת. אך את העברה הוא עשה בשוגג. כגון: חשב לעצמו שמותר להדליק בשבת אש, ולאחר שהדליק אש, נודע לו שהוא טעה.

מאיזה מין מביאים? פר בן בקר.

מקום השחיטה: בצפון העזרה.

עבודת הדם: א. הזאה - זריקה בהיכל על הפרכת. ב. מורחים את דם הקרבן על ארבע קרנות מזבח הזהב.

למי נאכל? האמורים נשרפים בהקטרותם על המזבח החיצון, ושארית הפר נשרפת מחוץ לירושלים בבית הדשן.

סדר הקרבת קרבן חטאת של הכהן המשיח

צטטו מהפסוק את הסבה להקרבת קרבן חטאת של כהן המשיח.

צטטו מהפסוק, איזה בעל חיים הכהן המשיח צריך להביא את קרבנו, והדביקו את המדבקה המתאימה. (מעמוד 10 בחוברת המדבקות)

(א) אם הכהן המשיח יחטא לאשמת העם והקריב על חטאתו אשר חטא פר בן בקר תמים לה'

לפניכם סדר עבודת קרבן חטאת של הכהן המשיח. צטטו מהפסוקים שלפניכם, את הדין שהתורה מצוה לעשות בכל שלב ושלב בעבודת הקרבן, והדביקו את המדבקה המתאימה.

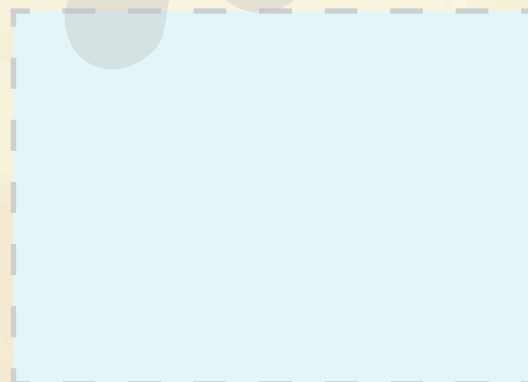
המדבקות מופיעות, בחוברת המדבקות, בעמוד 7 ובעמוד 6

עבודת הכשרת הקרבן

א. בקור קמום

הכהן המשיח מביא את הבקה ל"מבקר", והוא בודק אם נפל בה מום.

(א) אם הכהן המשיח יחטא לאשמת העם והקריב על חטאתו אשר חטא פר בן בקר תמים לה'

ב. הקדשה

הכהן המשיח מביא את קרבנו לפתח העזרה, מקדיש את הפר לפני פתח העזרה ואומר: "הרי זו לחטאת פנימית".

עבודת הדם

ה. מקום השחיטה

ממקמים את הפר לשחיטה, בעזרה, בצד צפון של מזבח העולה, כשפניו וראשו של הפר מפנים לעבר ההיכל.

ו. שחיטה

כהן שוחט שני סימנים בצואר הפר - הקנה והנוט.

(ד) והביא את הפר אל פתח אהל מועד לפני ה' וסמך את ידו על ראש הפר ושחט את הפר לפני ה':

ג. הבאה

הכהן המשיח מכניס את הקרבן אל העזרה.

(ד) והביא את הפר אל פתח אהל מועד לפני ה' וסמך את ידו על ראש הפר ושחט את הפר לפני ה':

ד. סמיכה וידוי

הכהן המשיח סומך את ידיו בכל כחו בין קרני הקרבן ומתודה.

(ד) והביא את הפר אל פתח אהל מועד לפני ה' וסמך את ידו על ראש הפר ושחט את הפר לפני ה':

ז. קבלת הדם

הכהן המשיח מקבל את הדם (דם הנפש) במזרק באזור השחיטה.

(ה) ולקח הכהן המשיח מדם הפר והביא אותו אל אהל מועד:

ח. הולכת הדם

הכהן המשיח לוקח את המזרק ומוליך את דם הפר לעבר ההיכל. הוא נכנס לתוך ההיכל ונעמד לפני מזבח הזהב.

(ה) ולקח הכהן המשיח מדם הפר והביא אותו אל אהל מועד:

ט. הזאת הדם למול הפרכת

הכהן המשיח נעמד לפני מזבח הזהב (כשהמזבח לפניו) ופניו לצד מערב, למול הפרכת המבדילה בין ההיכל לקדש הקדשים. הכהן טובל את אצבע ידו הימנית, הסמוכה לאגודל, בתוך המזרק ומזה - כלומר מתיז - מהדם לכוון הפרכת במקום המכון כנגד בין ידי הארון. כך חוזר ומזה שבע פעמים ובכל פעם מונה בפיו את ההזאות.

לאחר כל הזאה הכהן מקנח את אצבעו בשפת המזרק.

(ו) וטבל הכהן את אצבעו בדם והזה מן הדם שבע פעמים לפני ה' את פני פרכת הקדש:

י. נתינת הדם על מזבח הקטרת

לאחר ההזאה הכהן הגדול נגש אל מזבח הזהב, טובל את אצבע ידו הימנית הסמוכה לאגודל בדם הנמצא במזרק ומורח את הדם על כל אחת מקרנות מזבח הזהב.

לאחר כל נתינה על קרן המזבח, הכהן מקנח את אצבעו בשפת המזרק ושוב טובלה בדם.

ו) ונתן הכהן מן הדם על קרנות מזבח קטרת הסמים לפני ה' אשר באהל מועד ואת כל דם הפר ישפך אל יסוד מזבח העלה אשר פתח אהל מועד:

יא. שפיכת שירי הדם

הכהן הגדול שופך את כל דם הפר שנשאר בתוך המזרק אל היסוד המערבי של המזבח החיצון - מזבח העולה - בקטע הנמצא אל מול פתח ההיכל.

ו) ונתן הכהן מן הדם על קרנות מזבח קטרת הסמים לפני ה' אשר באהל מועד ואת כל דם הפר ישפך אל יסוד מזבח העלה אשר פתח אהל מועד:

עבודת ההקטרה

יב. הוצאת האמורים

בדומה לקרבן שלמים, הכהן פותח את בטן הפר בסכין, מוציא את האמורים ומניח אותם בקערה של כלי שרת.

(ח) ואת כל חלב פר החטאת ירים ממנו את החלב המכסה על הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב:

(ט) ואת שתי הכלית ואת החלב אשר עליהן אשר על הכסלים ואת היתרת על הכבד על הכליות יסירנה:
(י) כֹּאֲשֶׁר יוֹרֵם מִשּׁוֹר זֶבַח הַשְּׁלָמִים וְהַקְטִירִם הַכֹּהֵן עַל מִזְבֵּחַ הָעֹלָה:

יג. הולכת האמורים

הכהן מוליך את כלי השרת עם האמורים לכבש המזבח החיצון - מזבח העולה, כדי למלח אותם.

צטטו מהפסוק, את האמורים המוצאים מהקרבן.

יד. מליחת האמורים

כמו בכל קרבן, הכהן מפזר מלח על חלקי האמורים בטרם יקטרו באש.

טו. הקטרת האמורים

הכהן הגדול עולה לסוף הכבש עם האמורים, זורק אותם לאש המערכה ועורף אותם.

(י) כֹּאֲשֶׁר יוֹרֵם מִשּׁוֹר זֶבַח הַשְּׁלָמִים וְהַקְטִירִם הַכֹּהֵן עַל מִזְבֵּחַ הָעֹלָה:

טז. הוצאת הפר לשרפה

חטאת הכהן המשיח אינה צריכה הפשטת העור ורחיצת איברי העכול והכרעים כמו בקרבן עולה או שלמים, אלא - לאחר שהקטירו את אמוריו על המזבח, לוקחים את הפר כמות שהוא, שלם (אך ללא האמורים) ביחד עם העור וראשו ורגליו וכל האיברים הפנימיים, ומוציאים אותו על מוטות של עץ לשרפה בבית הדשן, הממקם מחוץ לירושלים, בו שופכים את אפר הקרבנות.

(יב) והוציא את כל הפר אל מחוץ למחנה אל מקום טהור אל שפך הדשן ושרף אותו על עצים באש על שפך הדשן ישרף:

יז. שרפת הפר

בבית הדשן מנתחים את איבריו באותו צורה שחותכים את קרבן העולה, ללא הפשטת עורו, ושורפים אותו על גבי העצים. רמב"ם מעה"ק ז', ב'.

(יב) והוציא את כל הפר אל מחוץ למחנה אל מקום טהור אל שפך הדשן ושרף אותו על עצים באש על שפך הדשן ישרף:

קרבן פר העֵלִים שֶׁל צִיבּוֹר

קָרְבַּן - פֶּרֶר הָעֵלֶם שֶׁל צִיבֹר

הַקִּדְמָה לְקָרְבַּן פֶּרֶר הָעֵלֶם שֶׁל צִיבֹר

שֵׁם הַקָּרְבַּן: פֶּרֶר הָעֵלֶם דִּבֶּר שֶׁל צִיבֹר, אוֹ: פֶּרֶר הַבָּא עַל כָּל הַמִּצְוֹת.

הַסִּיכָה לְשִׁמּוֹ: הָיוּת וְנִעְלָם דִּבֶּר הַלֵּכָה מֵעֵינֵי הַצִּיבֹר.

אֵיזֶהוּ סוּג קָרְבַּן חֲטָאת? "חֲטָאת פְּנִימִית" וְ"חֲטָאת הַנְּשָׁרָפֶת".

מִי מְבִיא קָרְבַּן חֲטָאת? הַצִּיבֹר שֶׁחֲטָא.

הַסִּיכָה לְהַקְרִיב קָרְבַּן חֲטָאת: כְּשֶׁהוּרִי סִנְהֶדְרִין בְּטִעוֹת -

לֹא כְּוֹנֶה - וְהִתִּירוּ לַעֲשׂוֹת דִּבֶּר שֶׁאֵם נַעֲשֶׂה בְּמִזִּיד חַיִּיבִים עָלָיו כָּרַת, וְסִנְהֶדְרִין אָמְרוּ שֶׁהוּא מוֹתֵר, וְעַקֵּב כֶּךָ רוֹב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עָשׂוּ

כְּהוֹרָאָתָם, וְלֹאֲחֵר מִכֵּן נִדְּעַ לַסִּנְהֶדְרִין שֶׁטִּעוּ - אֲזַיָּבִיא כָּל שִׁבְט מִשְׁבְּטֵי יִשְׂרָאֵל קָרְבַּן חֲטָאת.

מֵאִיזֶה מִין מְבִיאִים? שְׁנַיִם עֶשֶׂר פָּרִים בְּנֵי בָקָר, בְּגִיל שְׁלֹשׁ שָׁנִים.

מָקוֹם הַשְּׁחִיטָה: בְּצִפּוֹן הָעֲזָרָה.

עֲבוֹדַת הַדָּם: א. הִזָּאָה - זְרִיקָה בְּהִיכָל עַל הַפְּרוֹכֶת. **ב.** מוֹרְחִים אֶת דָּם הַקָּרְבַּן עַל אַרְבַּע קַרְנוֹת מִזְבֵּחַ הַזֶּהָב.

לְמִי נֹאכֵל? הָאִימֹרִים נִשְׂרָפִים בְּהַקְטָרָתָם עַל הַמִּזְבֵּחַ הַחִיצוֹן, וְשֹׁאֲרֵי הַפֶּר נִשְׂרָפֶת מִחוּץ לִירוּשָׁלַיִם בְּבֵית הַדָּשָׁן.

צִטָּטוּ מִהֶפְסוֹק אֶת הַסִּיכָה לְהַקְרִיב קָרְבַּן פֶּרֶר הָעֵלֶם שֶׁל צִיבֹר.

צִטָּטוּ מִהֶפְסוֹק, אֵיזֶה בַּעַל חַיִּים צָרִיךְ לְהִבִּיא בְּהָעֵלֶם שֶׁל צִיבֹר,

וְהַדְבִּיקוּ אֶת הַמַּדְבָּקָה הַמְתֵּאֵימָה. (מַעֲמֹד 10 בְּחוֹבֶרֶת הַמִּדְבָּקוֹת)

(יג) וְאֵם כָּל עַדֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ וְנִעְלָם דִּבֶּר מֵעֵינֵי הַקֹּהֵל

וְעָשׂוּ אַחַת מִכָּל מִצְוֹת ה' אֲשֶׁר לֹא תַעֲשִׂינָהּ וְאָשְׁמוּ:

(יד) וְנוֹדַעַה הַחֲטָאת אֲשֶׁר חֲטָאוּ עָלֶיהָ וְהַקְרִיבוּ הַקֹּהֵל

פֶּרֶר בֶּן בָּקָר לְחֲטָאת וְהִבִּיאוּ אוֹתוֹ לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד:

לפניכם סדר עבודת קרבן "העלם של צבור". ללא שלבי העבודה,

עליכם לסדר את שלבי העבודה על ידי המדבקות שבעמוד 8, ובמקום שיש שורות צטטו מהכתוב שבפרק ד', פסוקים י"ג - כ"א, את הדין שהתורה מצוה לעשות בכל שלב ושלב בעבודת הקרבן. (לידעתך סדר עבודת קרבן "העלם של צבור" דומה לסדר העבודה של קרבן "פר הכהן המשיח")

עבודת הבשר

יב.

יג.

עבודת ההקטרה

יד.

טו.

טז.

יז.

עבודת הדם

ה.

ו.

ז.

ח.

ט.

י.

יא.

עבודת הכשרת הקרבן

א.

ב.

ג. הבאה

גזברי בית המקדש גובים מכל שבט כסף לרכוש פר, והם מטפלים בהבאתם לבית המקדש.

ד. סמיכה ודוי

שלשה אנשי הסנהדרין הגדולה, הנשיא, אב בית הדין, והדין החשוב במעלה אחריו. הם סומכים ומתוודים כל אחד בנפרד, ואומרים "חטאתי עויתי פשעתי", ואומר את סוג העברה שהורו הסנהדרין.

קָרְבַּן חֲטָאת נָשִׂיא

הַקִּדְמָה לְקָרְבַּן חֲטָאת נָשִׂיא

שם הקרבן: חטאת נשיא.

מי מביא קרבן חטאת? נשיא - מלך מִיִּשְׂרָאֵל.

הסיבה לשמו: על שם מי שעשה את החטא.

הסיבה להקרבת קרבן חטאת: מלך יִשְׂרָאֵל, שחטא ועבר עבירה שפאָטֵר היא נעשית במזיד חייב עליה כרת, ואילו בשגגה - חייב עליה חטאת. כשחטא המלך הוא חשב שמוותר לעשות את המעשה ורק לאחר מכן נודע לו שאסור היה לו לעשותו - לכפרה הוא מביא קרבן חטאת.

איזהו סוג קרבן חטאת? קרבן החטאת הנשיא נקרא גם "חטאת חיצונית" מהטעם שעבודת הדם נעשית על מזבח החיצון - מזבח העולה. הוא נקרא גם "חטאת הנאכלת" מהטעם שהכהנים אוכלים את הבשר.

מאיזה מין מביאים? שער עיזים זכר תמים.

למי נאכל? למזבח ולכהנים. האימורים מוקטרים לריח ניחוח על המזבח החיצון - מזבח העולה. שאר הבשר נאכל לכהנים.

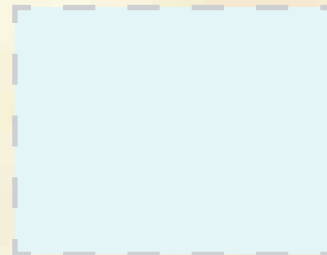
מקום השחיטה: בצפון העזרה.

עבודת הדם: על ארבע קרנות מזבח העולה.

צטטו מהפסוק את הסבה להקרבת קרבן חטאת נשיא.

צטטו מהפסוק, איזה בעל חיים צריך להביא הנשיא את קרבנו, והדביקו את המדבקה המתאימה. (מעמוד 10 בחוברת המדבקות)

ספר ויקרא פרק ד

(כב) אֲשֶׁר נָשִׂיא יַחֲטֵא וַעֲשֶׂה אֶחָת מִכָּל מִצְוֹת ה' אֱלֹקָיו אֲשֶׁר לֹא תַעֲשֶׂינָהּ בְּשִׁגְגָה וְאִשָּׁם:
(כג) אוֹ הוֹדַע אֵלָיו חֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא בָּהּ וְהָבִיא אֶת קָרְבָּנוֹ שְׁעִיר עִזִּים זָכָר תָּמִים:

סדר עבודת קרבן חטאת נשיא דומה לעבודת קרבן חטאת יחיד כפי שנוראה בהמשך

קרבן חטאת יחיד קבועה

קָרְבַּן חֲטָאת יָחִיד קְבוּעָה

הַקִּדְמָה לְקָרְבַּן חֲטָאת יָחִיד

שם הקרבן: קרבן חטאת יחיד.

הסבה לשמו: מלשון חטוי וטהור.

מי מביא קרבן חטאת? אדם פרטי.

הסבה להקרבת קרבן חטאת:

אדם שחס ושלום עבר עברה שכתוב עליה בתורה "לא תעשה" - שאם עשה אותה במזיד חייב עליה כרת, והוא עשה אותה בשוגג - כלומר, בלי כוונה, ונודע לו לאחר זמן על העברה שעשה, חייב להביא קרבן חטאת.

מאיזה מין מביאים? שערית עזים נקבה או כבשה נקבה.

איזה סוג חטאת? קרבן החטאת נקרא גם "חטאת חיצונית" מהטעם שעבודת הדם נעשית על המזבח החיצון - מזבח העולה.

והוא נקרא גם "חטאת הנאכלת", מהטעם שהכהנים אוכלים את הבשר.

מקום השחיטה: בצפון העזרה.

עבודת הדם: על ארבע קרנות מזבח העולה.

למי נאכל? למזבח ולכהנים. האמורים מקטרים לרית ניחוח על המזבח החיצון - מזבח העולה. שאר הבשר נאכל לכהנים.

זמן האכילה: יום ולילה.

מקום האכילה: בעזרת בית המקדש.

סֵדֵר הַקִּרְבַּת קֶרְבֵּן חַטָּאת יָחִיד קְבוּעָה

צִטָּטוּ מִהַפְסוּק אֶת הַסִּבָּה לְהַקְרִיב קֶרְבֵּן חַטָּאת.

צִטָּטוּ מִהַפְסוּק, אֵיזָה בַּעַל חַיִּים בַּעַל הַקֶּרֶבֶן צָרִיךְ לְהֵבִיא אֶת קֶרְבֵּנוֹ, וְהַדְבִּיקוּ אֶת הַמַּדְבָּקָה הַמְתַּאֲמָה. (מַעֲמוּד 8 בַּחוּבְרַת הַמַּדְבָּקוֹת)

(כח) או הודע אליו חטאתו אשר
חטא והביא קרבנו שעירת עזים
תמימה נקבה על חטאתו אשר חטא:

לפניכם סדר עבודת קרבן חטאת יחיד. צטטו מהפסוקים שלפניכם, את הדין שהתורה מצוה לעשות בכל שלב ושלב בעבודת הקרבן, והדביקו את המדבקה המתאימה.

המדבקות מופיעות, בחוברת המדבקות, בעמוד 6 ובִּעֲמֻד 5

עֲבוֹדַת הַכִּשְׁרַת הַקֶּרֶבֶן

א. בְּקוֹר כַּמּוֹם

בעל הקרבן מביא את הקרבן
ל"מבקר", והוא בודק אם נפל בה
מום.

(כח) או הודע אליו חטאתו
אשר חטא והביא קרבנו
שעירת עזים תמימה נקבה
על חטאתו אשר חטא:

ב. הַקְדָּשָׁה

בעל הקרבן מביא את קרבנו
לפתח העזרה ומקדשו, ואומר:
"הרי זו לחטאתי".

עבודת הדם

ה. מקום השחיטה

ממקמים את הקרבן לשחיטה, בעזרה, בצד צפון של מזבח העולה. כשפניו וראש הבהמה מפנים לעבר ההיכל.

(כט) וְסָמַךְ אֶת יָדוֹ עַל רֹאשׁ הַחֲטָאת וְשָׁחַט אֶת הַחֲטָאת בַּמָּקוֹם הָעֶלְיוֹן:

ו. שחיטה

הכהן או בעל הקרבן שוחט שני סימנים בצואר הבהמה - הקנה והושט.

(כט) וְסָמַךְ אֶת יָדוֹ עַל רֹאשׁ הַחֲטָאת וְשָׁחַט אֶת הַחֲטָאת בַּמָּקוֹם הָעֶלְיוֹן:

ג. הבאה

בעל הקרבן מכניס את הקרבן אל העזרה.

ד. סמיכה וידוי

בעל הקרבן סומך את ידיו בכל כחו בין קרני הקרבן ומתודה.

(כט) וְסָמַךְ אֶת יָדוֹ עַל רֹאשׁ הַחֲטָאת וְשָׁחַט אֶת הַחֲטָאת בַּמָּקוֹם הָעֶלְיוֹן:

ז. קבלת הדם

הכהן מקבל את הדם במזרק באזור השחיטה.

ח. הולכת הדם

הכהן מוליך את הדם (דם הנפש) אל המזבח, כדי לתת את הדם על קרנות המזבח החיצון - מזבח העולה.

ט. נתינת הדם

ארבע מתנות על ארבע קרנות

בשונה מקרבן עולה ושלמים, שדם הקרבן נזרק על המזבח, בקרבן חטאת "נותנים" (מורחים) על ידי אצבע הכהן את דם הקרבן על ארבעת קרנות של מזבח העולה, מעל חוט הסקרא.

הכהן עולה בכבש המזבח ובידו המזרק עם הדם, ופונה לימינו, לכבש הקטן המוליך לסוכב המזבח. כשהכהן מגיע לקרן דרום-מזרח הוא טובל את אצבע ידו הימנית בדם ומורח את הדם על קרן המזבח מלמעלה למטה, עד שיכלה הדם שבאצבעו. לאחר הנתינה הכהן מנקה את אצבעו בשפת המזרק וממשיך ונותן את הדם גם בקרן מזרחית-צפונית וצפונית-מערבית ומערבית-דרומית.

(ו) ולקח הכהן מדמה באצבעו ונתן על קרנת מזבח העולה ואת כל דמה ישפך אל יסוד המזבח:

מנקה

נתינה

טובל

י. נְשִׁיכַת הַשִּׁירִים

הִכְהֵן חֹזֶר אֶל כֶּבֶשׂ הַמִּזְבֵּחַ
הַקָּטָן, הַמּוֹלִיד אֶל יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ
וְשׁוֹפֵף אֶת שִׁירֵי הַדָּם לַחֹר
הַדְּרוֹמִי שְׁבִיסוֹד הַמִּזְבֵּחַ.

(ו) וְלָקַח הִכְהֵן מִדָּמָהּ בְּאֶצְבָּעוֹ
וְנָתַן עַל קֶרְנֵת מִזְבֵּחַ הָעֹלָה
וְאֶת כָּל דָּמָהּ יִשְׁפֹּךְ אֶל יְסוֹד
הַמִּזְבֵּחַ:

יא. הַפִּשֹּׁט

הִכְהֵן מִסִּיר אֶת עוֹר הַקָּרְבָן לְכָל
הַפְּחוֹת עַד הַחֹזָה. גַּם זֶר (כָּל
אָדָם) יִכּוֹל לַבְצֹעַ אֶת הַהִפְשֹׁט,
כְּדִי שְׂיוּכַל לְהוֹצִיא אֶת הָאֲמוּרִים.
אֶת עוֹר הַקָּרְבָן נוֹתְנִים לַכֹּהֲנִים.

יב. הוֹצֵאת הָאֲמוּרִים בְּשַׁעֲרֵת עֲזִים

הִכְהֵן פּוֹתַח בְּסַכִּין אֶת בֶּטֶן
הַשַּׁעֲרָה, מוֹצִיא אֶת הָאֲמוּרִים
וּמְנִיחַ אוֹתָם בַּקְעָרָה שֶׁל כְּלֵי שֶׁרֶת.

(א) וְאֶת כָּל חֲלָבָהּ יָסִיר
כַּאֲשֶׁר יוֹסֵר חֲלֵב הַכֶּשֶׁב מִזִּבְחֵ
הַשְּׁלָמִים וְהַקְטִיר הִכְהֵן אֹתָם
הַמִּזְבֵּחַ עַל אֲשֵׁי ה' וְכִפֹּר עָלָיו
הִכְהֵן עַל חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא
וְנִסְלַח לוֹ:

קָרְבַן חַטָּאת יָחִיד שֶׁל כֶּבֶשֶׂה

קָרְבַן חַטָּאת יָחִיד, הֵבֵא מִשַּׁעֲרֵת עֲזִים, דּוֹמָה בַּעֲבוּדַת הַקָּרְבָן לְקָרְבַן חַטָּאת
יָחִיד הֵבֵא מִכֶּבֶשֶׂה, לְמַעַט שְׁבַכְכֶּשֶׂה מוֹצִיאִים חֶלֶק נוֹסֵף עַל הָאֲמוּרִים וְהוּא
ה"אֲלִיָּה", בְּדוֹמָה לְקָרְבַן שְׁלָמִים.

צִטָּטוּ מִהֶפְסוֹק, בְּאִיזָה
בַּעַל חַיִּים בָּחַר בַּעַל
הַקָּרְבָן לְהִבְיָא אֶת קָרְבָּנוֹ

(ב) וְאִם כֶּבֶשׂ יָבִיא
קָרְבָּנוֹ לְחַטָּאת
נִקְבָּה תְּמִימָה
יְבִיאָנָה:

עבודת ההקטרה

יד. הולכת האמורים

הכהן מוליך את האמורים לכבש המזבח ומניח אותם שם.

טו. מליחת האמורים

הכהן מפזר מלח על חלקי האמורים בטָרֵם יקטרו באש.

לפניכם סדר עבודת קרבן חטאת יחיד, הבא ממין כבשה. כתבו את סדר עבודת הקרבן, העזרו גם בפסוקים שבפרק ד', פסוקים לבילה

יג. הוצאת האמורים בכבשה

בקרבן חטאת של כבשה מוציאים חלק נוסף, על האמורים, והוא האליה

(לה) ואת כל חלבה יסיר פֶּאֶשׁ יוֹסֵר חֶלֶב הַפֶּשֶׁב מִזֶּבֶח הַשְּׁלָמִים וְהַקְטִיר הַכֹּהֵן אֹתָם הַמִּזְבֵּחַ עַל אֵשׁ יְהוָה וְכָפַר עָלָיו הַכֹּהֵן עַל חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא וְנִסְלַח לוֹ:

טז. הקטרה

הכהן מעלה את האיברים
לראש המזבח וזורק אותם לאש
המערכה.

יז. עריכה

לאחר זריקת כל האיברים
למערכה, הכהן מסדר אותם.

יח. חלקת הבשר

את בשר קרבן החטאת מחלקים
בין כהני בית האב של אותו היום.

יט. אכילת הבשר

לאחר זריקת האמורים על
גבי האש שבמזבח, הכהנים
שבמשמרת אותו היום, אוכלים
את בשר קרבן החטאת בעזרה,
ובאכילתם מתכפר לבעלי
הקרבן.

מערב

ההיכל

האולם

דרום

צפון

בית
המוקד

בית
המטבחים

עזרת כהנים

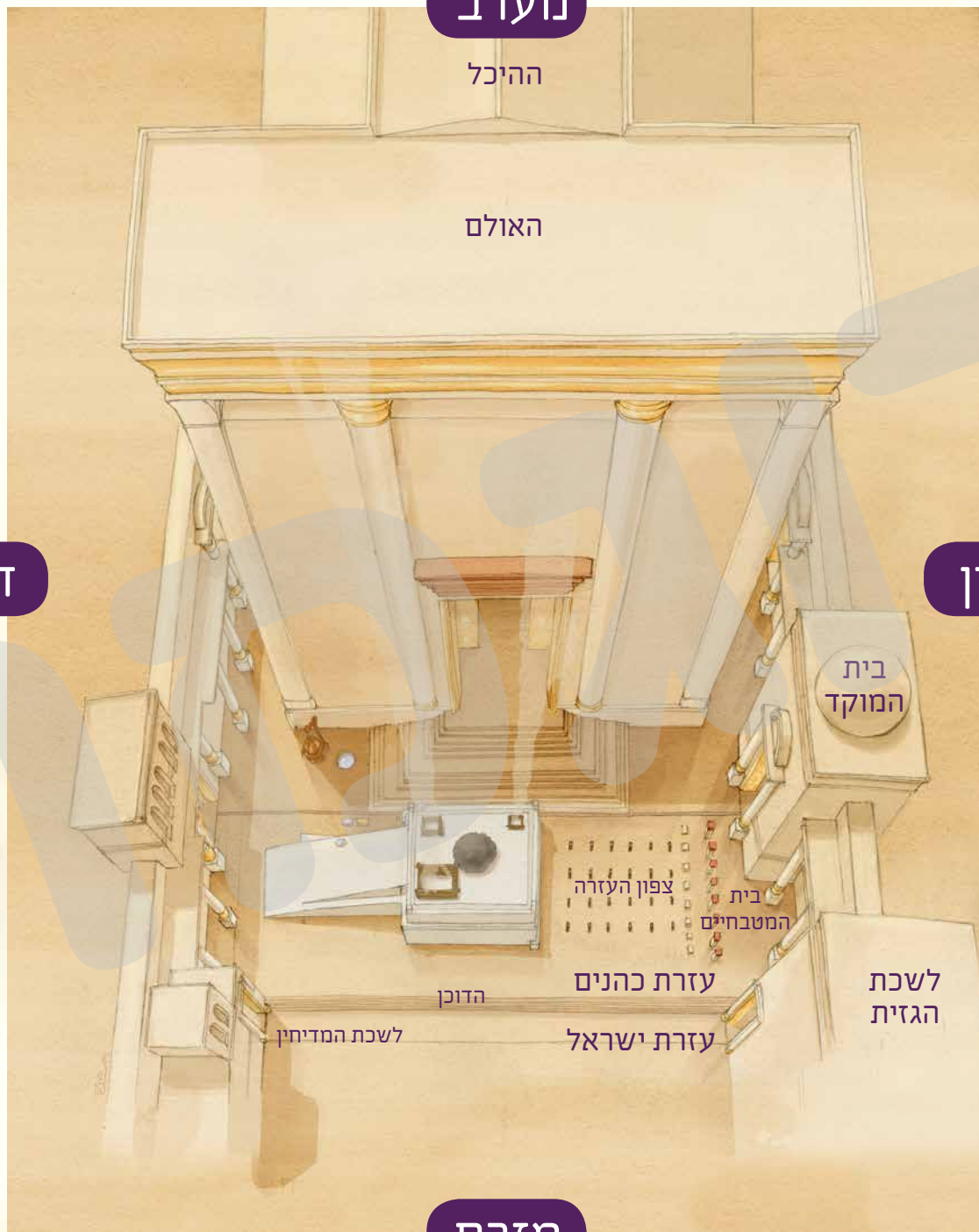
עזרת ישראל

לשכת
הגזית

הדוכן

לשכת המדיחין

מזרח

דוגמא

רחוב אהרונוביץ 1 בני ברק פינת ד'בוטניסקי
טל': 03-5791123 | פקס: 03-5791124
אימייל: mb50550@gmail.com
© כל הזכויות שמורות

ללמוד וללמד בחויה

מחשבת
בצלאל

ציורים: ר. בייפוס | עיצוב גרפי: י. ברגר

כל הזכויות שמורות ל- ללמוד וללמד בחויה מחשבת בצלאל.

חל איסור גורף להעתיק בכל דרך שהיא כולל צילום, לרבות שימוש אישי וחד פעמי

רח' אהרונוביץ 1 בני ברק טל 035791123 מייל mb50550@gmail.com

להזמנות בכמויות ולבתי ספר: 035791123